

The relationship between factors affecting the development of industrial startups using methodology Fuzzy cognitive mapping

Mirmahmood Naghibi ¹, Changiz Valmohammadi ¹, Kiamars Fathi Hefeshjani ¹, Mahmoud Modiri ¹

1- Department of Industrial Management, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Receive:

29 February 2024

Revise:

09 June 2024

Accept:

21 July 2024

Keywords:

Startups,
Industrial startups,
Development
Competencies,
Startup brand

Abstract

The purpose of this research is the relationship between the factors affecting the development of industrial startups using fuzzy cognitive mapping methodology. According to its purpose, the research method is applicable, and in terms of implementation, it is The statistical population of the research includes 19 professional experts in industrial startups, including senior managers and their collections, and the sampling was done in a targeted manner, and the interviews continued until reaching theoretical saturation. The data collection tool is a semi-structured interview. To collect data, fuzzy Delphi technique was used to identify the components, and fuzzy cognitive mapping method was used to present the model. The results of the analysis showed that the main factors affecting the development of industrial startups include eleven variables: development competencies, human resources competencies, the organization's needs for development, attracting and retaining elites, startup brand, creating suitable opportunities, the development of elite skills, economic conditions, customer satisfaction, startup progress, and development culture. Then using the methodology of fuzzy cognitive maps, the way of relationship between these factors was explained accordingly.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

Please cite this article as (APA): Naghibi, M., Valmohammadi, C., Fathi Hefeshjani, K., & Modiri, M. (2025). The relationship between factors affecting the development of industrial startups using methodology Fuzzy cognitive mapping. *Journal of value creating in Business Management*, 4(4), 43-70.

<https://doi.org/10.22034/jvcbm.2024.446306.1330>

Publisher: research centre of resources management studies and knowledge-based business

Creative Commons: CC BY 4.0

Corresponding Author: Changiz Valmohammadi

Email: ch_valmohammadi@azad.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Knowledge and innovation are the most fundamental factors of progress in the economic and industrial fields. Transitioning from an economy dependent on primary industries and relying on the sale of raw and low-processed materials is possible only through the path of innovative economy and the production of innovative ideas (Abdolahi et al, 2020). Schumpeter mentions the importance of startups as the main drivers of economic development, industrial evolution, and innovation; because they are transformed into commercial products to create innovative ideas. Startup emerges as an entrepreneurial investment for a new business as a new company. However, to launch and develop these companies, they need to evaluate and analyze and develop their idea (Sunanda, 2017). Mazo Kato states in his book "Entrepreneurial Government" that it is the forward-looking policies of the government that can lead to the emergence of very successful companies such as Google, Apple, etc. He also states that most of the successful American startups benefited from government support in the early stages of their growth (Mazocato, 2018). The government can be influential in the development process of startups in various ways, such as creating science and technology parks, growth centers, amending regulations, financial aid, etc. (Sultana, 2015). Today, successful technology startups have become the growth engine of the information economy and the Internet economy, and the recent development of startup ecosystems around the world will have significant consequences for the future of the global economy. An important challenge that companies are dealing with in the blue ocean is to be able to find untapped markets, which means that when companies are competing on price, the best option is to focus on improving quality. (Ligonenko et al, 2021) In fact, by focusing on increasing quality, they form their strategy in a blue ocean, which can further lead to making an outstanding brand, or a special product (Gupta et al, 2016). Government policies and weakness in policymaking, despite efforts and valuable measures, are still challenges for the growth of industrial startups. Technical infrastructure is also one of the challenges faced by startups in the country. Startups play an essential role in reducing the unemployment crisis and economic growth of countries (Mirzadeh et al, 2021). Considering the above, the main question of the research is as follows: What is the relationship between the factors affecting the development of industrial startups using fuzzy cognitive mapping methodology?

Theoretical Framework

Startups

Startup is "a business that is mainly technology-oriented and has a very high growth and development potential (Karimi & Lalbar, 2023). Startups are usually small companies that enter the market using innovation and new ideas. They are formed to solve a problem or offer a new product or service. Startups may be new or have been operating for several years. There are various fields for startups, including technology, health, food, environment, etc. These companies may use investments for rapid growth and further development process. They are small and emerging companies that start their activities with the aim of developing and growing a service product or a new idea. These companies usually start with limited financial resources and small teams and seek rapid growth and development in the market (Konomi, 2022).

Tabatabai Asl (2023) in a research entitled creating service and product innovation in startup companies concluded that an efficient business model strongly encourages product adopter innovation but strongly discourages disruptive product innovation. Furthermore, the analysis shows that the firm's disruptive technological capability strengthens the positive relationship between new business model and disruptive product innovation, but weakens the positive

relationship between design efficiency and discretionary innovation. Besides, they found that disruptive technological capability strongly encourages blockchain-based entrepreneurial firms to favor disruptive product innovation over selective product innovation.

Almasi et al, (2021) in a research entitled providing a combined data mining model to investigate the failure or success of Iranian startups by choosing characteristics and classification, concluded that the type of idea industry, creativity and skill of people, innovation, and type investors have a great impact on the success or failure of Iranian startups.

Research methodology

According to its purpose, the research method is applicable, and in terms of implementation, it is The statistical population of the research includes 19 professional experts in industrial startups, including senior managers and their collections, and the sampling was done in a targeted manner, and the interviews continued until reaching theoretical saturation. The data collection tool is a semi-structured interview. To collect data, fuzzy Delphi technique was used to identify the components.

Research findings

Fuzzy Delphi method was used in data analysis, and fuzzy cognitive mapping method was used to present the model. The results of the analysis showed that the main factors affecting the development of industrial startups include eleven variables: development competencies, human resources competencies, the organization's needs for development, attracting and retaining elites, startup brand, creating suitable opportunities, the development of elite skills, economic conditions, customer satisfaction, startup progress, and development culture. Then using the methodology of fuzzy cognitive maps, the way of relationship between these factors was explained accordingly.

Conclusion

The current research was conducted with the purpose of the relationship between the factors affecting the development of industrial startups using fuzzy cognitive mapping methodology. The results of this research are in agreement with the results of Aghazadeh et al, (2023), Tabatabai Asl (2023), Almasi et al, (2021), Maruti Sharifabadi (2019), Mirghaderi et al, (2023), Van Opstal et al, (2023), Kanishchenko & Kuznetsova (2020), Krienbuehl (2020), Valmohammadi et al, (2020), Chaus (2020), Adhari (2020), Feng et al, (2019), Smith & Guerrero (2019), Anthony (2019), Rocha et al, (2019), Muhammad Handayani et al, (2019), DEHBASTEH et al, (2019), Kofanov & Zozulov (2018), and Poliakova (2017). Van Opstal et al, (2023) showed that younger startup entrepreneurs tend to focus on inner circle strategies, while older startup entrepreneurs prefer to engage in outer circle strategies or no circular strategy at all. Female startup entrepreneurs are less inclined to combine multiple circular strategies, and the business-to-business and business-to-government market segments are leading circular business models. Circular startups mostly embrace sustainability and circularity as a comparative advantage, and startup entrepreneurs with an immigrant background seem to be more optimistic about starting a profitable circular business. The results show that there is no such thing as a "circular economy startup", so policymakers are advised to develop tailored solutions to support startups implementing different circular strategies.

According to the results of the research, the following suggestions are provided:

Use business plans to make a lot of profit. The business plan for the development of startups can fulfill many purposes, including drawing business models, predicting problems, and even

attracting investors. Having a plan is a good guide to help your company stay on track and focus on goals.

The development of startups has a direct relationship with well-organized and optimized advertising. As long as you can choose the best advertising methods, you can hope for the expansion of your startup. Optimized advertising means that you can get the most audience at the lowest cost. Today, the use of e-mail marketing, using virtual networks, and influencers has much more feedback than traditional marketing such as billboard and tract ads.

ارتباط میان عوامل مؤثر بر توسعه استارتاپ‌های صنعتی با استفاده از متدولوژی نگاشت شناختی فازی

میر محمود نقیبی^۱، چنگیز وال محمدی^۱، کیامرث فتحی هفشنگانی^۱، محمود مدیری^۱

۱- گروه مدیریت صنعتی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

هدف این پژوهش ارتباط میان عوامل مؤثر بر توسعه استارتاپ‌های صنعتی با استفاده از متدولوژی نگاشت شناختی فازی می‌باشد. روش پژوهش با توجه به هدف آن، کاربردی و از حیث شیوه اجرا می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شامل ۱۹ نفر از خبرگان حرفه‌ای در استارتاپ‌های صنعتی، شامل مدیران ارشد و مجموعه‌های آن می‌باشد و نمونه‌گیری به صورت هدفمند انجام شد و مصاحبه‌ها تا دستیابی به اشباع نظری ادامه داشت. ابزار گردآوری اطلاعات مصاحبه نیمه ساختاریافته می‌باشد. برای گردآوری داده‌ها از تکنیک دلفی فازی برای شناسایی مؤلفه‌ها استفاده شد و برای ارائه مدل از روش نگاشت شناختی فازی استفاده گردید. نتایج تعزیزی و تحلیل نشان داد که اصلی‌ترین عوامل مؤثر بر توسعه استارتاپ‌های صنعتی شامل یازده متغیر عبارتند از: شایستگی‌های توسعه، شایستگی‌های نیروی انسانی، نیازمندی‌های سازمان به توسعه، جذب و حفظ نخبگان، برنده استارتاپ، ایجاد فرصت مناسب، توسعه مهارت‌های نخبگان، شرایط اقتصادی، رضایتمندی مشتریان، پیشرفت استارتاپ، فرهنگ توسعه، سپس با استفاده از متدولوژی نقشه‌های شناختی فازی، چگونگی ارتباط میان این عوامل مطابق تبیین گردید.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۱۰

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۳/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۳۱

کلید واژه‌ها:

استارتاپ‌ها،

استارتاپ‌های صنعتی،

شایستگی‌های توسعه،

برنده استارتاپ

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

لطفاً به این مقاله استناد کنید (APA): نقیبی، میر محمود، وال محمدی، چنگیز، فتحی هفشنگانی، کیامرث، مدیری، محمود. (۱۴۰۳). ارتباط میان عوامل مؤثر بر توسعه استارتاپ‌های صنعتی با استفاده از متدولوژی نگاشت شناختی فازی. فصلنامه ارزش آفرینی در مدیریت کسب و کار. ۴(۴). ۴۳-۷۰.

<https://doi.org/10.22034/jvcbm.2024.446306.1330>

Creative Commons: CC BY 4.0

ناشر: مرکز پژوهشی مطالعات مدیریت منابع و کسب و کار دانش محور

ایمیل: ch_valmohammadi@azad.ac.ir

نویسنده مسئول: چنگیز وال محمدی

مقدمه

آغاز فعالیت و رشد شرکتهای نوپا در چند سال اخیر شدت گرفت و اگر در اوایل دهه ۲۰۰۰ میلادی فقط متخصصین حوزه‌ها از این شرکتها اطلاع داشتند، این روزها تمامی آحاد مردم نه تنها شناخت کامل بلکه پیگیر جدیدترین محصولات و خدمات و نوآوری‌های آنها در حوزه مورد نیازشان هستند. امروزه شرکتهای استارتاپی به عنوان موتور اقتصادی رشد و استغال در نظر گرفته می‌شود. هر آندازه که رشد صنایع بزرگ رو به کاهش است به همین میزان نقش این شرکتها پررنگ‌تر می‌شود در دنیای امروز، استارتاپها نقش مهمی در اقتصاد کشورهای در حال توسعه ایفا می‌کنند. دانش و نوآوری اساسی‌ترین عامل پیشرفت در عرصه‌های اقتصادی و صنعتی محسوب می‌شود. عبور از اقتصاد وابسته به صنایع اولیه و متکی بر فروش مواد خام و کم فرآوری شده تنها از مسیر اقتصاد نوآور و تولید ایده‌های نوآورانه میسر است (Abdollahi et al, 2020). شومپتر اهمیت استارتاپها را به عنوان محركهای اصلی توسعه اقتصادی، تکامل صنعتی و نوآوری عنوان می‌کند، زیرا آنها برای ایجاد ایده‌های نوآورانه به محصولات تجاری مبدل شده‌اند. استارتاپ به عنوان یک سرمایه‌گذاری کارآفرینانه به منظور یک کسب و کار جدید به صورت یک شرکت نویا ظهرور می‌کند. با این حال برای راه‌اندازی و توسعه این شرکتها نیاز به ارزیابی و تجزیه و تحلیل و توسعه ایده خود دارد (Sunanda, 2017). این پدیدهای جذاب به سرعت در سطح جهان در حال رشد هستند و به یکی از محورهای اصلی توجه برنامه ریزان و بخش‌های مؤثر در رشد اقتصادی پاره‌ای از کشورها بدل شده‌اند. این در حالی است که فعالیت شرکتهای نوپا بی مشکل نیست. برخی نیز استارتاپ را فرهنگ نوینی برای اندیشه‌های نو و خلاقیت پر فراز ایده‌های موجود می‌دانند که هدف از آن برطرف کردن مشکلات موجود در نقاط کلیدی است که به عنوان پاشنه آشیل راه حل‌های موجود شناخته می‌شوند (Bitaeib et al, 2013). مازو کاتو در کتاب دولت کارآفرینی خود بیان می‌کند که این سیاست‌گذاری‌های آینده‌نگر دولت است که می‌تواند منجر به ظهور شرکت‌های بسیار موفق چون گوگل، اپل و غیره شود. همچنین او بیان می‌کند که بیشتر استارتاپ‌های موفق آمریکا، در مراحل اولیه رشد خود از حمایت‌های دولتی بهره‌مند شده بودند (Mazocato, 2018). دولت می‌تواند از طرق مختلفی چون ایجاد پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد، اصلاح مقررات، کمک‌های مالی و غیره، در روند توسعه استارتاپ‌ها تأثیر گذار باشد. (Sultana, 2015). امروزه کارآفرینی برای بسیاری از کشورها مساله ای مهم و حیاتی تلقی می‌شود. برای ایجاد فرصت کارآفرینی زیرساخت‌های متفاوتی مطرح است که تحت نام اکوسیستم‌ها شناخته می‌شوند. یکی از موفق‌ترین اکوسیستم‌های موجود در حال حاضر، اکوسیستم سیلیکون ولی در کشور آمریکا است که زیرساخت‌های لازم را برای کارآفرینان از زمان ظهور ایده تا زمان تجارتی سازی آن فراهم می‌نماید. در کشور ما نیز تلاش‌هایی صورت گرفته است تا با فراهم کردن زیرساخت‌های مناسب به کارآفرینان کمک شود تا بتوانند کسب و کارهای مورد نظر خود را راه اندازی کنند. ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز به منظور رشد و توسعه اکوسیستم استارتاپی و هموار کردن مسیر کارآفرینان، هدفی است که در سالهای اخیر توسط دولت پیگیری شده است، اما تصمیم گیری و برنامه ریزی در این حوزه بدون داشتن اطلاعات دقیق از استارتاپ‌ها، کارآفرینان و دغدغه‌های آنان و شناخت نیازمندیهای اساسی این بخش جوان، پویا و نسبتاً نوظهور از اقتصاد کشور، چندان کمک کننده نخواهد بود (Abdollahi et al, 2020).

در حال حاضر در ایران سازمانها و دانشگاه‌هایی در تلاش هستند که مفاهیم مشابهی که در سیلیکون ولی وجود دارد مانند شتاب دهنده، شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطر پذیر و استارتاپ را در ایران پیاده سازی کنند تا به کمک آن بتوانند به ایجاد و رشد شرکتهای خصوصی و دانش بنیان کمک کنند. بر اساس توقعات جامعه امروز، مأموریت دانشگاه‌ها ایفای نقشی پررنگ و محوری در توسعه اقتصادی و اجتماعی است. این امر در صورت تحول دانشگاه از فضای سنتی که وظیفه خود را تحقیق و تدریس می‌داند به دانشگاه کارآفرین امکان پذیر است. دانشگاه‌ها و سایر نهادهای تولیدکننده دانش، به عنوان تولید کننده نیروی محرکه رشد اقتصادی در آینده، نقش‌های بیشتر و پررنگ‌تری را ایفا می‌کنند. شرکت‌های دانش بنیان و استارتاپ‌ها نیز مانند هر سازمان دیگری، الزاماً باید دارای ویژگیهایی باشند که بدون آنها نمی‌توان توقع عملکرد مؤثر و منطبق با نیازها و اهداف را از آنها داشت. این ویژگیها عوامل اصلی و پایه‌ای عملکرد یک شرکت دانش بنیان و استارتاپ هستند که نبود هر یک می‌تواند راه موفقیت را مسدود کند. این ویژگی‌ها در واقع الزاماتی اساسی هستند که به عنوان اهداف واسطه برای دستیابی به هدف اصلی باید پیش‌اپیش حاصل شوند (Abdollahi et al, 2020).

کارهای نوپا در رویکرد جدید اقتصاد نوین به ویژه در صنعت مورد توجه قرار گرفته‌اند هدف این شرکت‌ها توجه به دستاوردهای پژوهشی با نگاه دانشی و فناورانه از فرایند تولید تا بازار پاسخگویی به نیازهای صنعتی و اگذاری فناوری به صاحبان ایده در محیط‌های اجتماعی اقتصادی است. مشاغل راهاندازی جهانی، ۲۰۲۰ بر اساس تعاریف کسب و کارهای نوپا یا همان استارتاپ‌ها یک سازمان موقت است که باهدف ایجاد یک مدل کسب و کار تکارپذیر و مقیاس‌پذیر به وجود آمده است. کسب و کارهای نوپا بر اساس ایده‌های نوآورانه و خلاقانه بنا می‌شوند. (Ayaz Lo & Charahi, 2016). از طرفی شکست بسیاری از کسب و کارها به فقدان یک رویکرد مناسب در مدیریت پروژه مربوط می‌شود؛ اما حالا به لطف توسعه برای استارتاپ، کسب و کارهای نوپا می‌توانند به ایده‌های جذابشان در عمل رنگ واقعیت بزنند. روشی که فلسفه اصلی آن، بر پایه جلوگیری از ائتلاف بنا شده است (Zorzetti et al, 2022) در واقع افرادی خوش‌فکر و ایده‌های نو در جستجوی روش‌هایی برای کسب درآمد از آن ایده و تولید انبوه محصولات یا خدمات مبتنی بر آن ایده هستند. شرکت‌های نوپا در صنعت معمولاً مبتنی بر ایده‌های ریسک‌پذیر هستند مدل کسب و کارشان مشخص نیست و بازار هدفشان در حد فرض است بسیاری استارتاپ را فرهنگ نوینی برای اندیشه‌های نو و خلاقیت بر فراز ایده‌های موجود می‌دانند که هدف از آن برطرف کردن مشکلات موجود در نقاط کلیدی است که به عنوان پاشنه آشیل راه حل‌های موجود شناخته می‌شوند. آن چه که مهم است شناسایی مدل و به دنبال آن فرصت‌ها و تهدیدهای نقاط ضعف و قوت موجود در مسیر راه این مجموعه‌ها است. در سال‌های اخیر، در هر دو سطح ملی و بین‌المللی، توجه طرفین ذی نفع یعنی کارآفرینان و سرمایه‌گذاران به استارتاپ‌ها افزایش یافته و این روند به ایران نیز راه یافته است. اهمیت استارتاپ‌ها و کارآفرینی در حوزه تکنولوژی و صنعت موجب شده است افراد متخصص در حوزه‌های فنی و صنعتی مختلف در صدد اشتغال‌زایی به روش علمی و سازمان یافته برآیند (Brooks et al, 2014). از طرفی استراتژی اقیانوس آبی یک فرایند سیستماتیک و تکرارشونده است که با ارائه ابزارها (روش‌های ایجاد اقیانوس آبی)، چارچوب‌ها (ذهنیت لازم برای حرکت به سمت اقیانوس آبی) و اصول (تولید و پیاده‌سازی استراتژی‌هایی برای رسیدن به اقیانوس آبی) به ما کمک می‌کند تا فرصت‌های بین‌المللی را در بازار درک کنیم و در بخش‌های سنتی بازار و خارج از مرزهای سنتی شروع به فعالیت نماییم. استراتژی اقیانوس آبی به دنبال راههایی برای بهبود رقابت در بازار یا افزایش تقاضا نیست بلکه این

استراتژی در صدد است تا ما را به سمتی از صنعت رهنمون کند که رقابتی وجود ندارد و در واقع ما به جای افزایش تقاضا، باید آن را ایجاد کنیم. همچنین امروزه، استارتاپ‌های فناوری موفق تبدیل به موتور رشد اقتصاد اطلاعاتی و اقتصاد اینترنتی شده‌اند و توسعه اخیر اکوسیستم‌های استارتاپ در سراسر جهان، نتایج چشمگیری در آینده اقتصاد جهانی خواهد داشت. چالش مهمی که شرکت‌ها در اقیانوس آبی با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند. این است که بتوانند بازارهای دست‌نخورده را پیدا کنند، یعنی زمانی که شرکت‌ها مشغول رقابت بر سر قیمت هستند، بهترین گزینه، تمرکز روی بالابردن کیفیت است. (Ligonenko et al, 2021) در واقع با تمرکز بر بالابردن کیفیت، استراتژی خود را در یک اقیانوس آبی شکل می‌دهند که در ادامه می‌تواند منجر به این شود تا یک برنده برجسته، یا یک محصول خاص درست کنند (Gupta et al, 2016). سیاست‌گذاری‌های دولت و ضعف در سیاست‌گذاری، به رغم تلاش‌ها و اقدامات ارزشمند، همچنان از چالش‌های رشد استارتاپ‌های صنعتی است. زیرساخت‌های فنی نیز از جمله چالش‌های استارتاپ‌ها در کشور Mirzadeh (et al, 2021) به شمار می‌آیند. استارتاپ‌ها نقش اساسی در کاهش بحران بیکاری و رشد اقتصادی کشورها را دارا هستند

حال مساله ای که در این جا حائز اهمیت است شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه استارتاپ‌های صنعتی است. بنابر پژوهش‌های انجام شده در گذشته، بسیاری از عوامل بررسی شده‌اند اما هیچ کدام از پژوهش‌ها با تکیه بر مسیر فرآیندی توسعه محصول جدید این عوامل را بررسی ننموده است. مسلماً دانستن اینکه چه عواملی وجود دارند و کدام یک در فضای بومی ایران مهمتر هستند به پیشبرد اهداف تعریف شده برای اکوسیستم کارآفرینی و استارت آپ‌ها در کشورمان کمک شایانی خواهد کرد. که در این پژوهش به این مقوله پرداخته شده است.

ادیبات نظری استارتاپ‌ها

استارتاپ عبارت است از «کسب و کاری که به صورت عمده با محوریت تکنولوژی بوده و پتانسیل رشد و پیشرفت بسیار بالایی داشته باشد». (Karimi & Lalbar, 2023). استارتاپ‌ها معمولاً شرکتهای کوچکی هستند که با استفاده از نوآوری و ایده‌های جدید وارد بازار می‌شوند. آن‌ها برای حل یک مشکل یا ارائه یک محصول یا خدمات جدید شکل می‌گیرند. استارتاپ‌ها ممکن است تازه باشند و یا از چندین سال فعالیت داشته باشند زمینه‌های مختلفی برای استارت آپ‌ها وجود دارد از جمله فناوری، بهداشت خوارک محیط زیست و غیره این شرکتها ممکن است برای رشد سریع و فرآیند توسعه بیشتر استفاده از سرمایه گذاریها کنند استارت آپ‌ها شرکتهای کوچک و نوظهوری هستند که با هدف توسعه و رشد یک محصول خدمت یا ایده نو، فعالیت خود را آغاز می‌کنند. این شرکتها معمولاً با منابع مالی محدود و تیمهای کوچک شروع به کار می‌کنند و به دنبال رشد سریع و توسعه در بازار هستند (Konomi, 2022). استارت آپ‌ها اغلب با ایده‌های نوآورانه و جدید برای حل یک مشکل یا ارائه یک خدمت یا محصول جدید شکل می‌گیرند. تمایل استارت آپ‌ها به رشد سریع و گسترش در بازار و جذب مشتریان جدید بیشتر از شرکتهای معمولی است. این شرکتها معمولاً با منابع مالی، محدود تیمهای کوچک و حداقل تجهیزات شروع به کار می‌کنند. تیم‌های استارت آپ‌ها اغلب افرادی با مهارتها و تواناییهای گوناگون و پذیرش ریسک بالا هستند. استارت آپ‌ها می‌توانند در صنایع مختلفی فعالیت کنند از فناوری و

نرم افزار گرفته تا صنایع خدماتی یا تولیدی اما هدف اصلی آنها توسعه و رشد سریع با استفاده از ایده‌های نوآورانه و انعطاف پذیری بیشتر است (Hyun & Lee, 2022). در اقتصاد جدید جهانی استارتاپ‌ها به عنوان بازیگران کلیدی توسعه اقتصادی در نظر گرفته می‌شوند. دلیل اهمیت این موضوع، نقش آنها در ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی در سطوح منطقه‌ای، ملی و صنعتی می‌باشد (Kane, 2010). استارتاپ‌ها به عنوان محركه‌ای مهم ایجاد اشتغال شناخته می‌شوند (Sedlacek & Sterck, 2017). عواملی که باعث خلق یک محیط کارآفرینانه در یک منطقه می‌شوند، نقش مهمی در موفقیت ایجاد و توسعه استارتاپ‌ها بازی می‌کنند. لازم است که عناصر چنین محیطی همانند یک اکوسیستم با یکدیگر تعامل داشته باشند تا بتوانند استارتاپ‌های موفق را خلق و پرورش دهند (Cohen, 2006). یکی از ویژگی‌های مهم استارتاپ این است که شیوه جدیدی از کسب‌وکار که قبلًا تجربه نشده است را آغاز می‌کند. در واقع، فرق استارتاپ با یک کسب‌وکار نوپای عادی این است که تجربه قبلی ندارد و به همین دلیل ریسک‌های خاص خودش را دارد (Naderi et al, 2016). بخش قابل توجهی از تلاش کارآفرینان مبتکران برای ایجاد یک کسب‌وکار به شکست ختم می‌شود، به طوری که طبق آمار از هر ۱۰ استارتاپ دو مورد شکست می‌خورند (Krishna et al, 2016).

پیشینه پژوهش

(Aghazadeh et al, 2023) در پژوهشی تحت عنوان بررسی فرایند و عوامل مؤثر بر برنده‌سازی استارتاپ‌ها در ایران: مطالعه چندموردی، به این نتیجه رسیدند که بر اساس یافته‌های پژوهش، الگوهای مشترکی در فرایند برنده‌سازی در قالب سه تم، گرایش به برنده، طرح برنده و فعالیت‌های برنده‌سازی مشاهده شد. فرایند برنده‌سازی عناصر مختلفی دارد که برای ارتقای ارزش ویژه برنده، هیچ یک از این عناصر نباید نادیده گرفته شود. یافته‌ها نشان می‌دهد که هیچ گروه استارتاپی وجود ندارد که برای آن‌ها برنده‌سازی بی ارزش باشد و اقدامی برای برنده‌سازی انجام ندهد. یافته‌های این پژوهش در زمینه فعالیت‌های برنده‌نیگ نیز با ادبیات موجود تفاوت دارد، فعالیت‌هایی مثل روابط عمومی و اسپانسر شدن، استفاده از رسانه‌های اجتماعی و شراکت با دیگر شرکت‌ها در این پژوهش مشاهده شد که در پژوهش‌های قبلی به آن‌ها اشاره‌ای نشده است. نتیجه گیری: بر جسته‌ترین ویژگی‌های شرکت‌های استارتاپ، کمبود زمان، دانش، سرمایه و نیروی انسانی است. بنابراین به نظر می‌رسد که برنده‌سازی برای رشد استارتاپ عامل مهمی باشد. در این مطالعه تاکید شد که ابعاد بصری برنده، بر برنده اثرگذار است. نقش روابط عمومی و رسانه‌های اجتماعی، شرکت در رویدادها و شراکت با سایر شرکت‌ها، از جمله فعالیت‌های برنده‌سازی شناسایی شدند. افزون بر این، اهمیت افراد و برنده شخصی آن‌ها در شرکت نیز، به عنوان فعالیت‌های برنده‌سازی شناسایی شد.

(Tabatabai Asl, 2023) در پژوهشی تحت عنوان خلق نوآوری خدمات و محصولات در شرکت‌های استارتاپ به این نتیجه رسیدند که مدل کسب و کار کارآمد قویاً نوآوری محصول پذیرنده را تشویق می‌کند اما قویاً نوآوری محصول آشوبگر را دلسرد می‌کند.علاوه تحلیل‌ها نشان می‌دهد که قابلیت تکنولوژیکی مخرب شرکت رابطه مثبت بین مدل کسب و کار جدید و نوآوری محصول مخرب را تقویت می‌کند اما رابطه مثبت کارایی طراحی با نوآوری اختیاری را تضعیف می‌کند. علاوه بر این دریافتند که قابلیت تکنولوژیکی مخرب به شدت شرکت‌های کارآفرینی مبتنی بر بلاک چین را تشویق می‌کند تا از نوآوری محصول نسبت به نوآوری محصول انتخابی حمایت کنند.

(Almasi et al, 2021) در پژوهشی تحت عنوان ارائه یک مدل ترکیبی داده کاوی جهت بررسی شکست و یا موفقیت استارت‌اپ‌های ایرانی با انتخاب ویژگی و طبقه بندی به این نتیجه رسیدند که نوع صنعت ایده، خلاقیت و مهارت افراد، نوآوری، و نوع سرمایه گذار تأثیر زیادی در موفقیت و یا شکست استارت‌اپ‌های ایرانی دارند.

(Maruti Sharifabadi, 2019) در پژوهشی تحت عنوان شناسایی و بررسی عوامل کلیدی موفقیت استارت‌اپ‌ها با رویکرد تحلیل و توسعه گزینه‌های استراتژیک به این نتیجه رسیدند که عامل‌های فرصت سنجی و مهارت افراد دو عامل مهم به عنوان عوامل استراتژیک شناسایی شده‌اند.

(Mirghaderi et al, 2023) در پژوهشی تحت عنوان توسعه مدل نوآوری باز در صنایع اکوسیستم استارت‌اپی بر اساس نگرش تاب آوری سازمانی و استراتژی اقیانوس آبی به این نتیجه رسیدند که ایجاد نوآوری یکی از مکانیسم‌های مهم ایجاد تاب آوری در سازمان با نگرش اقیانوس آبی است. با توجه به پیچیدگی و شرایط رقابتی محیط، باز کردن و کاوش در فرآیند نوآوری می‌تواند راهی برای رفع چالش‌های سازمان‌ها باشد. این تحقیق به منظور ارائه مدلی از نوآوری باز با رویکرد اقیانوس آبی در اکوسیستم استارت‌اپی صنعت نساجی (به عنوان مطالعه موردی) طراحی شده است و تأثیر آن بر تاب آوری سازمانی نیز با تمرکز بر نقش میانجی رقابت پویا بررسی شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون مدل سازی معادلات ساختاری استفاده شد و در نهایت معیارهای آمادگی سازمانی، قابلیت مشارکتی، ظرفیت جذب و قابلیت مدیریت دانش به عنوان عوامل مؤثر در نوآوری باز در استارت‌اپ‌ها معرفی شدند. همچنین مشخص شد که استفاده از فرآیند نوآوری باز می‌تواند منجر به موفقیت بیشتر در افزایش تاب آوری سازمانی و رقابت پویا در استارت‌اپ‌ها شود.

(Van Opstal et al, 2023) در پژوهشی تحت عنوان استارت‌اپ‌ها و استراتژی‌های اقتصاد دایره‌ای: تفاوت‌های نمایه، موانع و توامندسازها به این نتیجه رسیدند که: شیوه‌های اقتصاد دایره‌ای به دستیابی به پایداری و کاهش پیامدهای اختلالات زنجیره ارزش و افزایش قیمت انرژی و مواد خام کمک می‌کند. در حالی که استارت‌اپ‌ها به طور فزاینده‌ای به عنوان یک موتور قدرتمند برای فرآیندهای نوآوری مورد نیاز برای حمایت از این انتقال شناخته می‌شوند، مطالعات تجربی در مورد انتخاب و اجرای استراتژی‌های دایره‌ای در بین استارت‌اپ‌ها کمیاب است. در این مقاله، یافته‌های اولین نظرسنجی آکادمیک در مورد استارت‌آپ‌های دایره‌ای (N = 165) را گزارش می‌کنند که امکان تحلیل‌های آماری چند متغیره را با در نظر گرفتن ویژگی‌های شخصی و شرکتی و دیدگاه‌های کارآفرینان درگیر فراهم می‌کند. این نظرسنجی شامل استارت‌آپ‌هایی با سطوح مختلف پیاده‌سازی مجموعه‌ای از ۱۰ استراتژی دایره‌ای در مراحل مختلف چرخه حیات راهاندازی است. نتایج نشان می‌دهد که کارآفرینان استارت‌آپ جوان‌تر تمایل دارند روی استراتژی‌های حلقه درونی تمرکز کنند، در حالی که کارآفرینان استارت‌آپ مسن‌تر ترجیح می‌دهند در استراتژی‌های حلقه بیرونی شرکت کنند یا اصلاً استراتژی دایره‌ای نداشته باشند. کارآفرینان زن استارت‌آپ تمایل دارند روی استراتژی‌های دایره‌ای متعدد دارند و بخش‌های بازار کسب و کار به کسب و کار و کسب و کار به دولت پیش‌تاز مدل‌های کسب و کار دایره‌ای هستند. استارت‌آپ‌های دایره‌ای عمدهاً پایداری و دایره‌گرایی را به عنوان یک مزیت نسبی می‌پذیرند و به نظر می‌رسد کارآفرینان استارت‌آپ با پیشینه مهاجر برای راهاندازی یک تجارت دایره‌ای سودآور خوش‌بین تر هستند. نتایج نشان می‌دهد که چیزی به نام «استارت‌آپ اقتصاد دایره‌ای» وجود ندارد، بنابراین به سیاست گذاران توصیه می‌شود که راه حل‌های متناسبی را برای حمایت از استارت‌آپ‌هایی که استراتژی‌های دایره‌ای مختلف را اجرا می‌کنند، توسعه دهنند.

(Kanishchenko & Kuznetsova, 2020) در تحقیقی با عنوان "استراتژی بازاریابی راهاندازی برای جذب سرمایه‌گذاری سرمایه در عصر دیجیتالی شدن" به وضعیت و اکوسیستم فعلی توسعه استارتاپ‌ها و همچنین نحوه تأمین مالی و مشکلات نوین کسب و کارهای نوپا اشاره کرده‌اند بنابراین آنها هزینه راهاندازی کمتر ریسک زیاد و توان بالقوه بالا برای برگرداندن سرمایه دارند. نتایج تحقیق‌شان نشان داده است که کسب و کار نوپای موفق قابلیت رشد بیشتری نسبت به یک شرکت بالغ دارد یعنی می‌تواند با سرمایه کمتر نیروی کار یا زمینه رشد بیشتری نسبت به شرکت‌های قدیمی داشته باشد. بازاریابی کلان، چرخه شرکت و اندازه و نوع کسب و کار فاکتورهای اساسی توسعه هستند.

(Krienbuehl, 2020) در تحقیق خود با عنوان "چگونه شرکت‌های سویسی از کارآفرینان برای راهاندازی و رشد کسب و کار راهاندازی خود حمایت می‌کند." به تحلیل راههای توسعه استارتاپ‌ها در سویس پرداخت. همچنین تشکیل تیم اختصاصی برای رشد و توسعه محصول در این مرحله از اهمیت بیشتری برخوردار است. بسته به میزان پیچیدگی کمینه محصول قابل پذیرش، تخصص موردنیاز برای تیم متفاوت خواهد شد اما در صورت ثبات در این مرحله، آماده‌سازی تیم برای انتقال به مرحله بعدی لازم است. نتایج نشان داد سازمان‌هایی که با تکیه بر مفاهیم عصر دیجیتال به پی‌ریزی استراتژیک روی آورده‌اند ثبات بیشتری در صنعت خواهند داشت.

(Valmohammadi et al, 2020) تحقیقی با عنوان "تأثیر مدل‌سازی آمدگی تغییر بر فرآیند کسب دانش: مطالعه موردنی "انجام دادند. آمدگی تغییر (CR) تأثیر مهمی بر موفقیت کسب دانش (KA) دارد. بنابراین لازم است مدیران بدانند که چگونه KA توسط عناصر CR شکل می‌گیرد. بررسی ادبیات موجود نشان دهنده کمبود در این زمینه به ویژه در سطح درون سازمانی و نه درون سازمانی است. بنابراین، برای پر کردن این شکاف، این مطالعه با هدف ارائه یک مدل نقشه شناختی فازی (FCM) است که در آن تعاملات بین عناصر CR برای KA شناسایی می‌شود. برای انجام این کار، ابتدا عناصری برای اندازه گیری CR برای KA از ادبیات مربوطه استخراج شد. سپس عناصر شناسایی شده با توزیع اولین پرسشنامه طراحی شده در بین نمونه منتخب سازمان سنجش غربالگری شدند. سپس از پرسشنامه دوم برای سنجش عناصر منتخب و یافتن رابطه بین آنها با استفاده از نرم افزار FCM و Mental Modeler استفاده شد. برای بهبود CR برای KA برخی از سناریوها توسط مدیران پیشنهاد شده و تأثیر هر سناریو بر کل عناصر CR با استفاده از تحلیل حساس مدل شناسایی می‌شود. پس از مقایسه سناریوها، نتیجه گیری می‌شود که بهبود عناصر بیشتر در یک سناریو لزوماً منجر به تأثیر بهتر بر کل CR برای KA نمی‌شود. این به دلیل تعامل بین عناصر است که گاهی اوقات می‌تواند منفی باشد. مدل پیشنهادی ممکن است به مدیران سازمان نظرسنجی کمک کند تا قبل از انجام هر گونه اقدامی، برنامه‌های بهبود CR خود را برای KA ارزیابی کنند. علاوه بر این، این مطالعه می‌تواند به سایر سازمان‌ها و صنایع ایده دهد تا این رویکرد را با توجه به معیارهای مربوطه خود اعمال کنند. این مطالعه در نوع خود یکی از اولین‌هاست که مدلی را با استفاده از روش FCM ارائه می‌کند که در آن تعاملات بین عناصر CR مؤثر بر KA در نظر گرفته می‌شود.

(Chaus, 2020) در تحقیق خود با عنوان "مطالعه در مورد اهمیت استراتژی اقیانوس آبی" به مطالعه‌ای درباره اهمیت استراتژی اقیانوس آبی پرداخت. در مطالعه وی تأکیدی بر عامل مهم استراتژی اقیانوس آبی در کسب و کارها دیده می‌شود. هم چنین وی بر موج‌های جدید کسب و کارهای صنعتی و دیجیتال مروری داشته است. نتایج تحقیق وی بر اهمیت وجود فضای رقابتی تاکید دارد.

(Adhari, 2020) در تحقیق خود با عنوان "سیاست‌های استراتژیک و مدل‌های تجاری برای شروع چاپ دیجیتال مبتنی بر هوش مصنوعی در اندونزی" به سیاست‌های استراتژیک و مدل‌های تجاری مبتنی بر هوش مصنوعی در استارتاپ‌ها پرداخته است. این مطالعه باهدف بررسی بر اساس تجزیه و تحلیل رقابت صنعتی، عملکردی انجام شده است. نتایج حاصل از طراحی آمیخته بازاریابی تاکید بر روش‌های استاندارد عملکرد در صنایع داشت.

(Feng et al, 2019) در پژوهشی تحت عنوان نقش کلیدی قابلیت‌های پویا در فرآیند تکاملی برای تبدیل شدن یک استارتاپ به یک رهبر اکوسیستم نوآوری: یک مطالعه موردی عمیق، به این نتیجه رسیدند که قابلیت‌های پویا شرکت مورد نقش کلیدی دارد. آن‌ها به شرکت کمک می‌کنند تا منابعی را برای غلبه بر پازل‌های توسعه خود بدهند آورده، تجدید و پیکربندی مجدد کنند. این فرآیند به طور طبیعی چالش‌های مرحله‌ای اکوسیستم نوآوری را حل می‌کند و تکامل آن را پیش می‌برد. در طول تکامل، سرمایه اجتماعی پیشینه مهمی از قابلیت‌های پویا است. این مقاله درک اکوسیستم‌های نوآوری و قابلیت‌های پویا را غنی می‌کند. چنین درک‌هایی می‌توانند به افزایش کارایی نوآوری در عمل کمک کنند.

(Smith & Guerrero, 2019) در تحقیق با عنوان "کسب و کار کوچک در حال رشد در اتریش" با یک استارتاپ کوچک در اتریش آشنا شدند. دانشجویان با استفاده از تجزیه و تحلیل SWOT وضعیت فعلی آن را تجزیه و تحلیل کرده و فرصت‌های رشد آن را در نظر گرفتند. نتایج یافنگر تغییراتی در نوع محصول، تعداد پرسنل، میزان ساختار رسمی تر شرکت، رویکرد استارتاپ بود. نتایج نشان داد استارتاپ‌ها به طور کلی از مرحله شکل‌گیری ایده تا رسیدن به تکامل ۵ مرحله را پیش رو دارند که شامل ۱) ایده و مفهوم، ۲) رسیدن به راه حل مناسب برای مسئله، ۳) رسیدن به محصول مناسب بازار، ۴) مرحله افزایش مقیاس و ۵) مرحله بلوغ می‌شود.

(Anthony, 2019) در پژوهشی با عنوان "خطاهای کارآفرین در نیجریه: استراتژی اقیانوس آبی به عنوان پشتیبان" راه‌های جلوگیری از خطاهای کارآفرینی با استفاده از استراتژی اقیانوس آبی تحلیل شد. در نهایت مشخص شد که شرکت‌های مقیاس کوچک در تأمین نیاز صنایع بزرگ نقش مهمی دارند. توصیه شده است که آن دسته از کارآفرینانی که در اقیانوس‌های قرمز گیر کرده‌اند باید از ابزارها و چارچوب‌های تحلیلی استراتژی اقیانوس آبی استفاده کنند.

(Rocha et al, 2019) در تحقیق با عنوان "استارتاپ‌ها و اکوسیستم نوآوری در صنایع نسل چهارم" به استارتاپ‌ها و اکوسیستم نوآوری در صنایع نسل چهارم پرداختند. در این مقاله مطالعه موردی چندگانه کیفی با چهار استارتاپ انجام شد. نتایج نشان داد پیچیدگی اکوسیستم نوآوری استارتاپ‌ها به عنوان یک استراتژی می‌باشد دیده شود.

(Muhammad Handayani et al, 2019) در تحقیق خود با عنوان "توسعه استراتژی بازاریابی دیجیتال برای راه‌اندازی گردشگری" به مطالعه‌ای در رابطه با توسعه استراتژی بازاریابی دیجیتال در استارتاپ‌های مربوط به گردشگری پرداخت. نتایج این تحقیق که با رویکرد کیفی انجام شد نشان داد استفاده از فناوری اطلاعات استارتاپ‌های مربوط به گردشگری می‌تواند بهره وری آنان را افزایش دهد.

(DEHBASTEH et al, 2019) در تحقیق خود سعی کردند تا تغییرات موردنیاز در مدل کسب و کار سازمان‌ها را مورد بررسی قرار دهند. آن‌ها بیان داشتند چالش پیاده‌سازی بلاکچین در صنعت نه تنها نیازمند امکان سنجی نیست بلکه نیازمند

همکاری در مهندسی مجدد فرایندهای کسب و کار در میان سازمان‌هاست. بر اساس روش تحلیل کیفی ۷ مقوله استخراج شد و این ۷ مقوله می‌تواند از مزیت فناوری بلاکچین استفاده کند و خدمات ارزش افزوده جدید تولید نماید.

(Kofanov & Zozulov, 2018) در تحقیقی با عنوان "توسعه موفقیت آمیز استارتاپ‌ها به عنوان روند جهانی تحولات اقتصادی - اقتصادی نوآورانه" به توسعه موفقیت آمیز استارتاپ‌ها به عنوان روند جهانی تحولات اقتصادی - اقتصادی نوآورانه پرداختند. هدف از این تحقیق شناسایی عوامل اصلی موفقیت در شروع فعالیت و ایجاد ابزاری برای ارزیابی موفقیت در کسب و کار به منظور به حداقل رساندن اتلاف وقت و منابع و تا حدی غلبه بر نرخ بالای عدم اطمینان خاص صنعت راهاندازی با استفاده از چند روش بود. نتایج نشان داد مدل توسعه یافته می‌تواند برای تعیین میزان موفقیت شرکت‌های نوپا در یک کشور خاص، بازار خاص و غیره استفاده شود.

(Poliakova, 2017) در تحقیقی با عنوان "استفاده از گوگل برای توسعه محصول نرم‌افزاری در استارتاپ‌ها" به مطالعه زیرساخت‌های گوگل به منظور توسعه محصول نرم‌افزاری در استارتاپ‌ها پرداختند آنها بیان داشتند. جذب سرمایه‌گذاران به منظور حمایت از توسعه محصول یا خدمت و یا جذب خریداران کار دشواری خواهد بود. سرمایه‌گذاران عموماً جذب آن شرکت‌های جدیدی می‌شوند که دارای تیم مؤسسین ممتاز بوده و نسبت متعادلی در میزان ریسک و آورده و مقیاس‌پذیری داشته باشد. در نتیجه این مطالعه، مفهومی از یک پلت فرم نرم‌افزاری ایجاد شد و دو عامل سرعت و توسعه محصول استارتاپی مورد بررسی قرار گرفت.

روش پژوهش

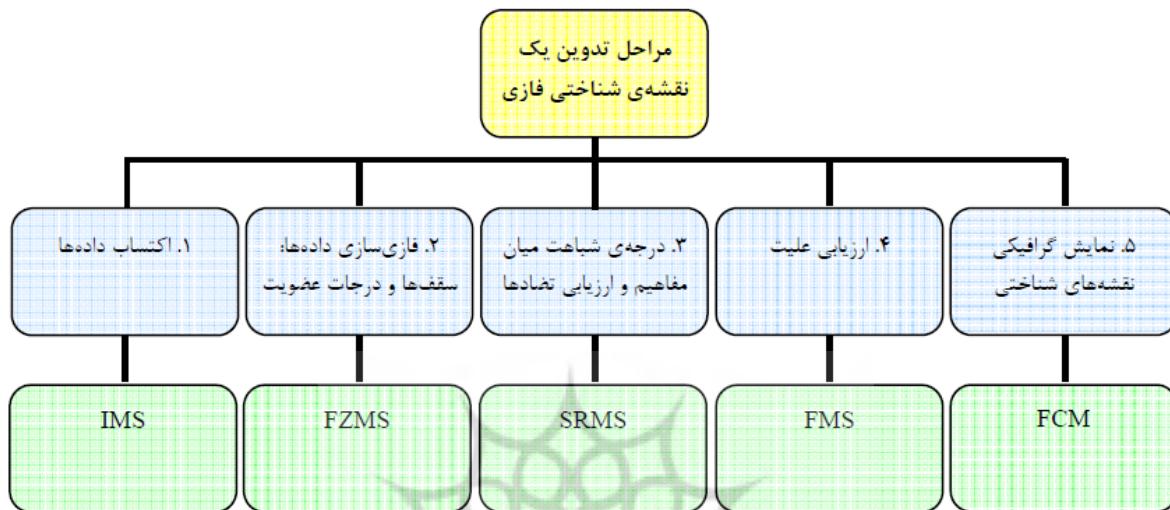
هدف این بخش شناسایی ارتباط میان عوامل مؤثر بر توسعه استارتاپ‌های صنعتی است. در این راستا پرسشنامه‌ای طراحی گردید و در آن درجه‌ی اهمیت هریک از متغیرهای ۳۸ گانه تحقیق حاصل از مرحله دلفی فازی، در تبیین توسعه استارتاپ‌های صنعتی از خبرگان صنعت مورد پرسش قرار گرفت. نتایج حاصل با استفاده از متدولوژی نقشه‌های شناختی فازی تجزیه و تحلیل گردید و ارتباط میان عوامل تحقیق مورد بررسی قرار گرفت. در ادامه، متدولوژی نقشه‌های شناختی فازی معرفی گردیده و داده‌های پژوهش بر مبنای آن مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

پرال جامع علوم انسانی

فرآیند ایجاد نقشه‌ی شناختی فازی

نقشه‌ی شناختی فازی یک متدولوژی مدل سازی برای سیستم‌های پیچیده تصمیم گیری است. یک نقشه‌ی شناختی فازی رفتار یک سیستم را بر اساس مفاهیم آن توصیف می‌کند؛ هر مفهوم نمایانگر یک هویت، وضعیت، متغیر یا یک خصوصیت سیستم است. نقشه‌های شناختی فازی در شبیه سازی، مدل سازی استراتژی‌های سازمانی، حمایت از تدوین مسائل استراتژیک و تجزیه و تحلیل تصمیمات، ایجاد پایگاه‌های دانش، تشخیص مسائل مدیریتی، تجزیه و تحلیل حالات شکست (FMEA)، مشخصات و الزامات سیستمهای پشتیبانی از طراحی شهری، مدیریت روابط در خدمات شرکت‌های هوایپیمایی و تقویت بهره برداری از شبکه به کار برده شده‌اند (Mehrgan et al, 2012). مفهوم نقشه‌های شناختی نخستین بار توسط (Axlord, 1976) مطرح و به کار برده شد. نقشه‌ی شناختی دیاگرامی است که برای بیان دیدگاه علت و معلولی یک فرد درباره‌ی یک حوزه‌ی خاص طراحی می‌شود و سپس از آن برای تجزیه و تحلیل اثرات آلترناتیوها مانند

سیاستها یا تصمیمات کسب و کار در ارتباط با تحقق اهداف خاص استفاده می‌شود. متداول‌تری توسعه یافته توسط (Rodríguez Repiso et al, 2006) از چهار ماتریس به شرح ماتریس اولیه موفقیت (IMS)، ماتریس فازی شده‌ی موفقیت (FZMS)، ماتریس قدرت روابط موفقیت (SRMS) و ماتریس نهایی موفقیت (FMS) برای تشکیل نقشه‌های شناختی فازی استفاده می‌کند. براساس تحقیق (Rodríguez Repiso et al, 2006) در شکل زیر رویه‌ی ایجاد نقشه‌های شناختی فازی نشان داده شده است.

شکل ۱: رویه‌ی ایجاد یک نقشه‌ی شناختی فازی (Mehrgan et al, 2012)

لازم به توضیح است وقتی ماتریس SRMS تکمیل شد، بخشی از داده‌های مندرج در آن می‌تواند داده‌های گمراه کننده باشد. همه‌ی عوامل ارائه شده در ماتریس مرتبط نیستند و همیشه یک رابطه‌ی علی میان آنها وجود ندارد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و تبدیل SRMS به ماتریس نهایی موفقیت به نظر کارشناسی نیاز است. به هنگام تجزیه و تحلیل داده‌ها در ماتریس SRMS دو بردار ممکن است به صورت تصادفی با یکدیگر مرتبط گردند؛ این در حالی است که بردارها می‌توانند در حالی به یکدیگر مربوط شده باشند که به لحاظ منطقی، دو شاخص مفهوم مربوطه کاملاً غیرمرتبط باشند. این روابط نامتعارف را می‌توان به راحتی به صورت کارشناسی شناسایی کرد. در تحقیق حاضر، از روش گروه کانونی برای بررسی کارشناسی نهایی استفاده شده است. در نمایش نهایی نقشه‌ی شناختی فازی، هر فاش عوامل «i»، و «j» دارای یک وزن علامت دار است. این ارزش گویای قدرت رابطه‌ی مستقیم یا معکوس علیت میان هر دو عامل و معادل ارزش مندرج در ماتریس نهایی موفقیت در سلول ارائه شده در ردیف «i»، و ستون «j» زدن ادامه مراحل تدوین یک نقشه شناختی فازی تشریح گردیده است:

۱- ماتریس اولیه موفقیت: ماتریس اولیه موفقیت یک ماتریس $n \times m$ است که در آن n تعداد عوامل کلیدی موفقیت است که به آنها مقاومت یا متغیرها نیز اطلاق می‌شود و m تعداد افراد مصاحبه شده برای کسب داده‌ها است. هر عنصر O_{ij} ماتریس، نمایانگر اهمیتی است که فرد «j» برای مفهوم خاص «i» از مقیاسی قائل است که می‌تواند در پروژه‌های مختلف و حتی برای عوامل مختلف موفقیت در یک پروژه متفاوت باشد زیرا این نتایج در آینده با

ارزش‌های بین صفر و یک به یک مجموعه‌ی فازی تبدیل خواهند شد. عناصر $Oi1, Oi2, \dots, Oim$ عناصر برداری Vi مرتبط با عوامل کلیدی موقیت متعلق به ردیف «**آماتریس هستند**» (Mehrgan et al, 2012).

۲-ماتریس فازی شده موقیت: بردارهای عددی Vi به مجموعه‌های فازی منتقل می‌شوند که در آن‌ها هر عنصر مجموعه‌ی فازی مؤید میزان عضویت عنصر Oij بردار Vi با خود بردار Vi است. بردارهای عددی با ارزش‌های بین صفر و یک، به شکل ذیل به مجموعه‌های فازی تبدیل می‌شوند.

ارزش حداکثری در Vi را یافته و $X_i = 1$ برای آن در نظر گرفته می‌شود؛ یعنی:

$$\left[MAX(O_{iq}) \rightarrow X(O_{iq}) = 1 \right] \quad (1)$$

ارزش حداکثری در Vi را یافته و $X_i = 0$ برای آن در نظر گرفته می‌شود؛ یعنی:

$$\left[MAX(O_{iq}) \rightarrow X(O_{iq}) = 0 \right] \quad (2)$$

نسبت تمامی عناصر دیگر بردار Vi در بازه‌ی صفر و یک مشخص می‌شود؛ یعنی:

$$X_i(O_{ij}) = \frac{O_{ij} - Min(O_{ip})}{Max(O_{ip}) - Min(O_{ip})} \quad (3)$$

که در آن $X_i(O_{ij})$ درجه‌ی عضویت عنصر Oij در بردار Vi است.

برآورد مستقیم ارزشها در بازه‌ی صفر و یک می‌تواند باعث تعیین درجات عضویت شود که منعکس کننده‌ی دنیای واقعی نیستند و از طریق استدلال‌های رایج قابل تأیید نمی‌باشند. در این موارد، معرفی یک ارزش سقف بالاتر یا پایین تر Oij توسط کارشناس تحلیل کننده داده‌ها ضروری است. بنابراین، اگر Vi بردار عددی عناصر m مرتبط با مفهوم «**نو**» و Oij باشد، با $j = 1, 2, \dots, m$ به عنوان عناصر Vi ارزش‌های سقف بالاتر و پایین تر به شرح ذیل هستند:

$$\forall_j = 1 - mO_{ij} (O_{ij} >> \alpha_u) \rightarrow X_i(O_{ij}) = 1 \quad (4)$$

$$\forall_j = 1 - mO_{ij} (O_{ij} << \alpha_u) \rightarrow X_i(O_{ij}) = 0 \quad (5)$$

عناصر باقیمانده بردار در بازه‌ی صفر و یک برآورد می‌شوند.

۳-ماتریس رابطه‌ی قدرت موقیت: ماتریس رابطه‌ی قدرت موقیت، یک ماتریس $n \times n$ است. ردیف‌ها و ستون‌ها مربوط به ماتریس عوامل کلیدی موقیت هستند و هر عنصر در ماتریس نشانگر رابطه‌ی میان عامل «**نو**» و i است. همچنین Sij می‌تواند ارزش‌ها را در بازه‌ی $[1-1]$ -پذیرد. هر عامل کلیدی موقیت به عنوان یک بردار عددی Si نشان داده می‌شود که حاوی عناصر n برای هر مفهوم نشان داده شده در نقشه است. سه رابطه‌ی احتمالی میان دو مفهوم (Sij) و وجود دارند:

$0 < Sij < 1$ میان مفاهیم «**z**» و «**i**» است. این یعنی، افزایش ارزش مفهوم «**z**» باعث افزایش ارزش مفهوم «**i**» شود.

$0 < Sij < 1$ نشانگر علیت معکوس (منفی) میان مفاهیم «**i**» و «**j**» است. این یعنی، افزایش ارزش مفهوم «**i**» باعث کاهش ارزش مفهوم «**j**» شود.

$0 = Sij$ نشانگر این است که هیچ رابطه‌ای میان مفاهیم «**i**» و «**j**» نیست. بنابراین، در زمان تعیین ارزش‌های Sij باید سه پارامتر مدنظر قرار بگیرند. علامت Sij که نشانگر وجود رابطه میان مفاهیم «**i**» و «**j**» است. قدرت Sij که نشان می‌دهد

مفهوم «نبا چه قدرتی بر مفهوم «زایر می‌گذارد؛ و مسیر علیت که نشان می‌دهد مفهوم «ا، باعث «زمی شود و بالعکس (Mehrgan et al, 2012).

تعیین دوگانگی روابط: بردارهای عددی IMS، در FZMS به مجموعه‌های فازی تبدیل می‌شوند. با توجه به V1 و V2 بردارهای مرتبط با عوامل ۱ و ۲ $X_1(V_j)$ و $X_2(V_j)$ در جات عضویت ζ در بردارهای V1، V2 این بردارها منحصرآ دارای رابطه‌ای فزاینده هستند (رابطه‌ی مستقیم میان مفاهیم ۱ و ۲ و ۰ Sij). اگر $X_1(V_j)$ مشابه با $X_2(V_j)$ برای تمام یا اکثر عناصر مرتبط با دو بردار باشد؛ و بردارهای V1 و V2 منحصرآ دارای رابطه‌ای کاهنده میان مفاهیم ۱ و ۲ باشند و اگر $X_1(V_j) = 1 - X_2(V_j)$ برای تمام یا اکثر عناصر مرتبط با دو بردار باشد آنگاه $Sij = 0$ است.

تعیین قدرت روابط: نزدیکی رابطه‌ی میان دو بردار V1 و V2 با توجه به محاسبه‌ی شباهت میان این دو بردار، مؤید قدرت رابطه‌ی میان مفاهیم ۱ و ۲ در ارتباط با این دو بردار است که توسط عنصر S_{ij} نشان داده شده که در SRMS ارائه شده است. نزدیکی رابطه‌ی میان دو بردار مبتنی بر فاصله میان دو بردار بر مبنای مفهوم فاصله میان بردارها است. رویه‌ی ریاضی برای محاسبه‌ی "شباهت" میان این دو بردار بیانگر رویکردی است که توسط اشنایدر و همکاران گفته شده است (Mehrgan et al, 2012).

برای بردارهایی که به طور مستقیم مرتبط هستند و آنانی که دارای رابطه معکوس هستند، به محاسبه‌ی متفاوتی نیاز است. اگر بردارهای V1 و V2 دارای ارتباط مستقیم باشند، آنگاه نزدیکترین رابطه میان آن‌ها برای هر $(j=1, \dots, m)$ زمانی است که $X_1(V_j) = X_2(V_j)$ باشد.

اگر d_j فاصله‌ی میان عناصر زبردارهای V1 و V2 به صورت زیر باشد:

$$(6) \quad d_j = |X_1(v_j) - X_2(v_j)|$$

و AD میانگین فاصله میان بردارهای V1 و V2 باشد.

$$(7) \quad AD = \frac{\sum_{j=1}^m |d_j|}{m}$$

نزدیکی یا شباهت S میان دو بردار بر اساس این معادله نشان داده می‌شود:

$$(8) \quad S = 1 - AD$$

$S = 1$ مؤید شباهت کامل و $S = 0$ نشانگر حداکثر درجه‌ی عدم شباهت است.

۴- شاخص نهایی موفقیت: وقتی ماتریس SRMS تکمیل شد، بخشی از داده‌های مندرج در آن می‌تواند داده‌های گمراه کننده باشد. همه‌ی عوامل کلیدی موفقیت ارائه شده در ماتریس مرتبط نیستند و همیشه یک رابطه‌ی علی میان آنها وجود ندارد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و تبدیل SRMS به ماتریس نهایی موفقیت به یک نظر کارشناسی نیاز است که تنها شامل آن دسته از عناصر فازی عددی است که نمایانگر روابط علی میان عوامل کلیدی موفقیت هستند. به هنگام تجزیه و تحلیل داده‌ها در ماتریس SRMS، دو بردار را می‌توان به صورت متقابلی با یکدیگر مرتبط دانست. بردارها می‌توانند نمایانگر روابط نزدیک ریاضی باشند و در عین حال به لحاظ منطقی، دو شاخص/مفهوم را می‌توان به طور

کامل غیر مرتبط به یکدیگر دانست. این روابط نامتعارف را می‌توان به راحتی به صورت کارشناسی شناسایی کرد (Mehrgan et al, 2012).

۵- نمایش گرافیکی نقشه‌ی شناختی فازی:

نمایش گرافیکی ماتریس نهایی موفقیت به صورت نقشه‌ی شناختی فازی، یک نقشه‌ی شناختی فازی هدفمند را برای ترسیم عوامل کلیدی موفقیت ترسیم می‌کند. در نمایش نهایی، هر فلاش عوامل «*i*» و «*j*» زدارای یک وزن علامت دار است. این ارزش نشان دهنده قدرت رابطه‌ی مستقیم یا معکوس علیت میان هردو عامل و ارزش مندرج در ماتریس نهایی موفقیت در سلول ارائه شده در ردیف «*i*» و ستون «*j*» است.

یافته‌های پژوهش

محاسبات ایجاد نقشه شناختی فازی

براساس فرآیند ایجاد نقشه‌های شناختی فازی، گام‌های زیر انجام پذیرفتند:

در ابتدا براساس امتیازاتی که نوزده خبره‌ی مشارکت کننده به یازده عامل مورد سوال داده بودند ماتریس اولیه مطابق با جدول زیر تشکیل گردید.

لازم به توضیح است که سطرهای ماتریس به ترتیب شامل یازده عامل مؤثر بر توسعه استارتاپ‌های صنعتی به شرح جدول (۱) است.

جدول ۱. معرفی نمادها

	شاخص‌گاهی توسعه
A1	
A2	شاخص‌گاهی تیروی انسانی
A3	نیازمندی‌های سازمان به توسعه
A4	جذب و حفظ نخبگان
A5	برند استارتاپ
A6	ایجاد فرصت مناسب
A7	توسعه مهارت‌های نخبگان
A8	شرایط اقتصادی
A9	رضایتمندی مشتریان
A10	پیشرفت استارتاپ
A11	فرهنگ توسعه

جدول ۲. ماتریس اولیه

Oij	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
A ₁	24	26	28	28	32	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	32	36	28	28
A ₂	18	24	28	34	34	32	34	32	34	34	34	34	36	36	36	36	36	36	36
A ₃	27	27	27	23	23	23	21	21	27	27	27	27	27	27	27	23	27	19	
A ₄	36	36	36	36	36	36	26	30	26	36	36	32	30	28	34	36	36	32	32
A ₅	27	27	27	19	27	27	19	23	27	27	27	21	21	27	27	27	27	27	21
A ₆	27	17	21	19	21	27	21	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	21
A ₇	27	17	15	19	21	27	21	23	21	25	25	25	27	27	27	27	27	27	27
A ₈	27	21	27	21	21	27	21	27	21	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
A ₉	24	36	28	26	32	36	32	36	32	36	36	32	36	36	36	36	36	36	36
A ₁₀	32	32	32	36	34	36	34	36	34	36	30	34	32	36	34	36	36	36	36
A ₁₁	27	15	23	27	27	27	25	27	27	27	27	23	27	27	27	27	27	27	27

در ادامه ماتریس فازی شده عوامل به دست آمد. لازم به توضیح است که به منظور جلوگیری از سوگیری پاسخ‌ها حد پایین ۱۵ و حد بالای ۳۶ برای پاسخ‌ها درنظر گرفته شد. با این وصف کلیه پاسخهایی که متناسب امتیازهایی برابر یا زیر ۱۵ بودند معادل صفر در نظر گرفته شدند و کلیه پاسخ‌های برابر یا بیشتر از ۳۶ برابر با یک لحاظ شدند. جدول ۳ ماتریس فازی شده عوامل را نشان می‌دهد. به عنوان مثال برای محاسبه $(O_{11})X_1$ به شرح ذیل عمل می‌شود:

$$X_1 (O_{11}) = (24-15)/(36-15) = 0.43$$

جدول ۳. ماتریس فازی شده عوامل

Oij	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
A ₁	0.43	0.52	0.62	0.62	0.81	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.81	1.00	0.62	0.62
A ₂	0.14	0.43	0.62	0.90	0.90	0.81	0.90	0.81	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
A ₃	0.57	0.57	0.57	0.38	0.38	0.38	0.29	0.29	0.57	0.57	0.57	0.57	0.57	0.57	0.57	0.38	0.57	0.19	

A4	1.0 0	1.0 0	1.0 0	1.0 0	1.0 0	1.0 0	0.5 2	0.7 1	0.5 2	1.0 0	1.0 0	0.8 1	0.7 1	0.6 2	0.9 0	1.0 0	1.0 0	1.0 0	0.8 1	0.8 1
A5	0.5 7	0.5 7	0.5 7	0.1 9	0.5 7	0.5 7	0.1 9	0.3 8	0.5 7	0.5 7	0.5 7	0.2 9	0.2 9	0.5 7	0.5 7	0.5 7	0.5 7	0.5 7	0.5 7	0.2 9
A6	0.5 7	0.1 0	0.2 9	0.1 9	0.2 9	0.5 7	0.2 9	0.5 7	0.2 9											
A7	0.5 7	0.1 0	0.0 0	0.1 9	0.2 9	0.5 7	0.2 9	0.3 8	0.2 9	0.4 8	0.4 8	0.4 8	0.5 7							
A8	0.5 7	0.2 9	0.5 7	0.2 9	0.2 9	0.5 7	0.2 9	0.5 7	0.2 9	0.5 7										
A9	0.4 3	1.0 0	0.6 2	0.5 2	0.8 1	1.0 0	0.8 1	1.0 0	0.8 1	1.0 0	1.0 0	0.8 1	1.0 0							
A10	0.8 1	0.8 1	0.8 1	1.0 0	0.9 0	1.0 0	0.9 0	1.0 0	0.9 0	1.0 0	0.7 1	0.9 0	0.8 1	1.0 0	0.9 0	1.0 0	1.0 0	1.0 0	1.0 0	1.0 0
A11	0.5 7	0.0 0	0.3 8	0.5 7	0.5 7	0.5 7	0.4 8	0.5 7	0.5 7	0.5 7	0.5 7	0.5 7	0.3 8	0.5 7						

سپس ماتریس قدرت روابط به دست آمد. جدول (۴) ماتریس قدرت روابط را نشان می‌دهد. در این ماتریس ارتباط هر یک از عوامل یازده گانه تحقیق با یکدیگر نشان داده شده است. به عنوان مثال برای محاسبه AD12 به شرح ذیل عمل می‌شود:

$$AD = |0.29| + |0.10| + |0.00| + |-0.29| + |-0.10| + |0.19| + |0.00| + |0.10| + |0.10| + |0.10|$$

$$+ |0.10| + |0.00| + |-0.19| + |0.00| + |-0.38| + |-0.38| + |0.00| + |0.00| + |0.00| / 19 = 0.140$$

$$S=1-0.140=0.86$$

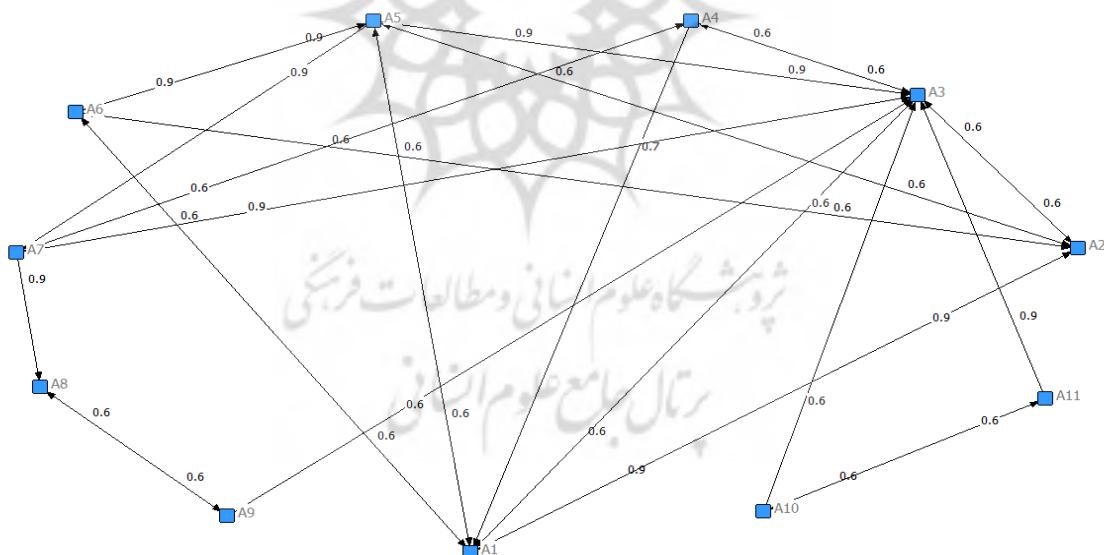
جدول ۴. ماتریس قدرت روابط

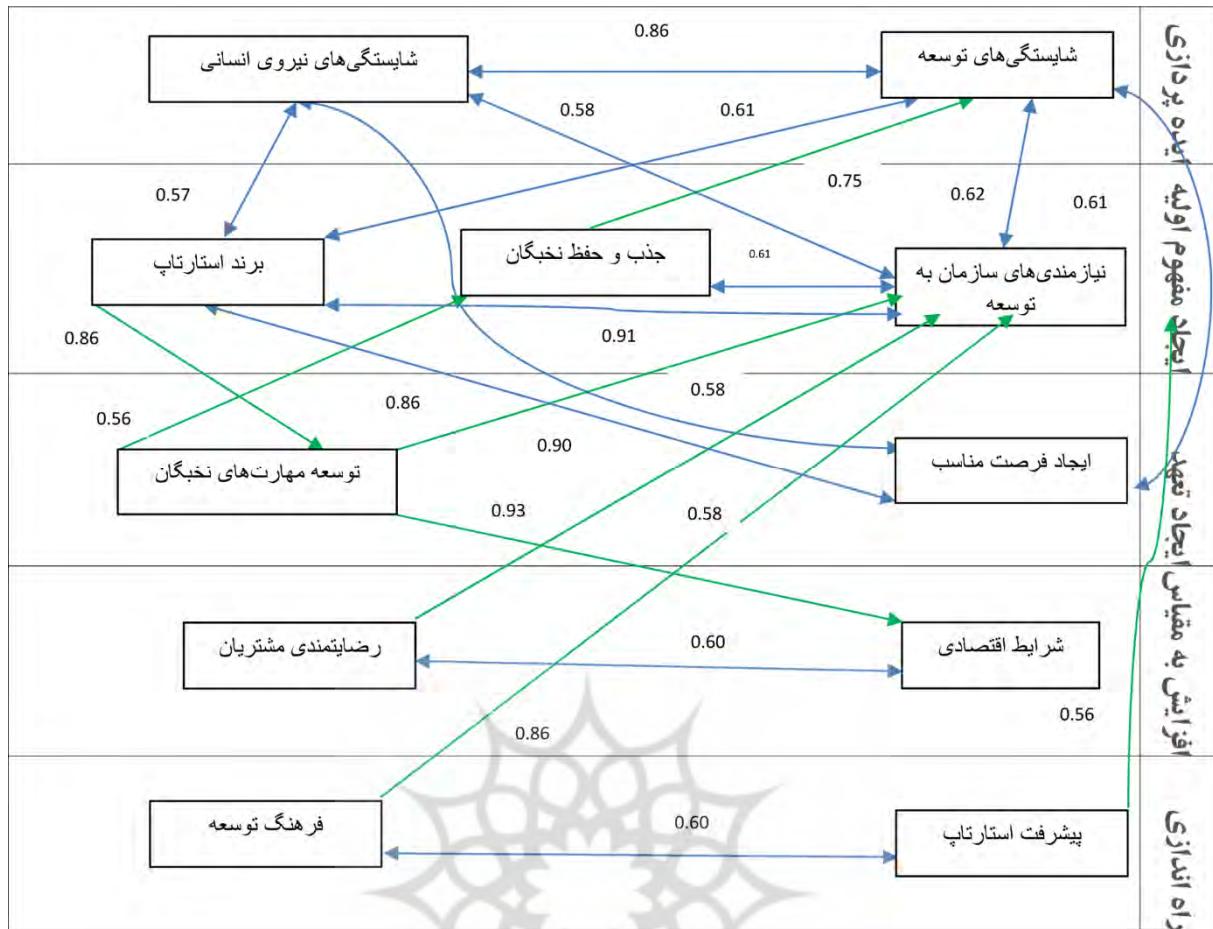
S	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11
A1	0.00	0.86	0.62	0.75	0.61	0.61	0.57	0.64	0.89	0.83	0.66
A2	0.86	0.00	0.58	0.77	0.57	0.58	0.54	0.61	0.88	0.88	0.63
A3	0.62	0.58	0.00	0.61	0.91	0.90	0.85	0.90	0.58	0.56	0.86
A4	0.75	0.77	0.61	0.00	0.61	0.60	0.56	0.63	0.81	0.84	0.65
A5	0.61	0.57	0.91	0.61	0.00	0.90	0.86	0.89	0.58	0.56	0.88
A6	0.61	0.58	0.90	0.60	0.90	0.00	0.93	0.94	0.57	0.55	0.92
A7	0.57	0.54	0.85	0.56	0.86	0.93	0.00	0.93	0.53	0.51	0.88
A8	0.64	0.61	0.90	0.63	0.89	0.94	0.93	0.00	0.60	0.58	0.91
A9	0.89	0.88	0.58	0.81	0.58	0.57	0.53	0.60	0.00	0.88	0.61
A10	0.83	0.88	0.56	0.84	0.56	0.55	0.51	0.58	0.88	0.00	0.60
A11	0.66	0.63	0.86	0.65	0.88	0.92	0.88	0.91	0.61	0.60	0.00

برای تشکیل ماتریس پایانی اقدام به تشکیل گروه کانونی با شش عضو گردید. اعضای گروه کانونی متشكّل از شش تن از خبرگان صنعت اطلاعات و ارتباطات کشور بودند که در زمینه استارتاپ‌ها نیز تجربه داشته بودند. براساس نظر آنان ارتباطات بی معنا میان عوامل تحقیق حذف و جهت علی روابط نیز تعیین گردید. نتیجه‌ی بررسی در جدول (۵) و نمودار نقشه‌ی شناختی فازی در شکل (۲) نشان داده شده است:

جدول ۵. ماتریس نهایی

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11
A1		0.86	0.62		0.61	0.61					
A2	0.86		0.58		0.57	0.58					
A3	0.62	0.58		0.61	0.91						
A4	0.75		0.61								
A5	0.61	0.57	0.91			0.90	0.86				
A6	0.61	0.58			0.90						
A7			0.86	0.56				0.93			
A8									0.60		
A9			0.58					0.60			
A10			0.56							0.60	
A11			0.86							0.60	

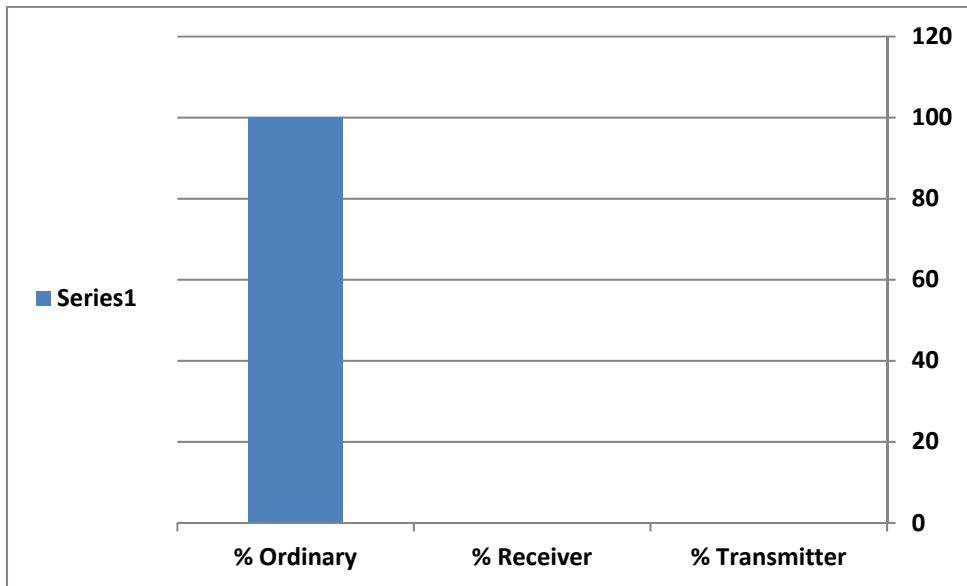
شکل ۲. نمودار نقشه‌ی شناختی فازی

نتایج حاصل از نگاشت شناختی فازی

جدول ۶. اطلاعات کلی مدل FCM

دانسیته	تعداد کل عوامل	تعداد کل اتصالات	تعداد Transmitter	تعداد Receiver	تعداد Ordinary	تعداد NoConnection
0.26446281	11	32	0	0	11	0

مدل ما از ۱۱ عامل اصلی تشکیل شده که ۳۲ ارتباط بین آنها مشاهده می‌شود. ۱۱ عامل، هم درجه od (تأثیرگذاری) مثبت و هم id (تأثیرپذیری) مثبت دارند. و از نوع Ordinary می‌باشند به عبارتی ۱۰۰٪ درصد از توزیع عوامل در سه گروه Ordinary، Receiver و Transmitter در شکل (۳) نشان داده شده است.

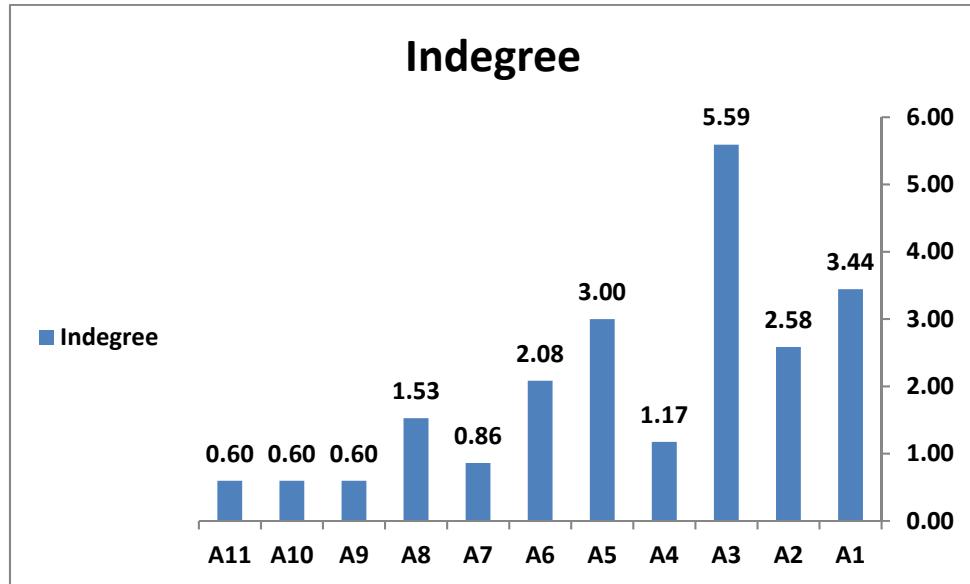

شکل ۳. نمودار میله‌ای توزیع عوامل

جدول ۷: محاسبه شاخصهای مربوط به مدل FCM

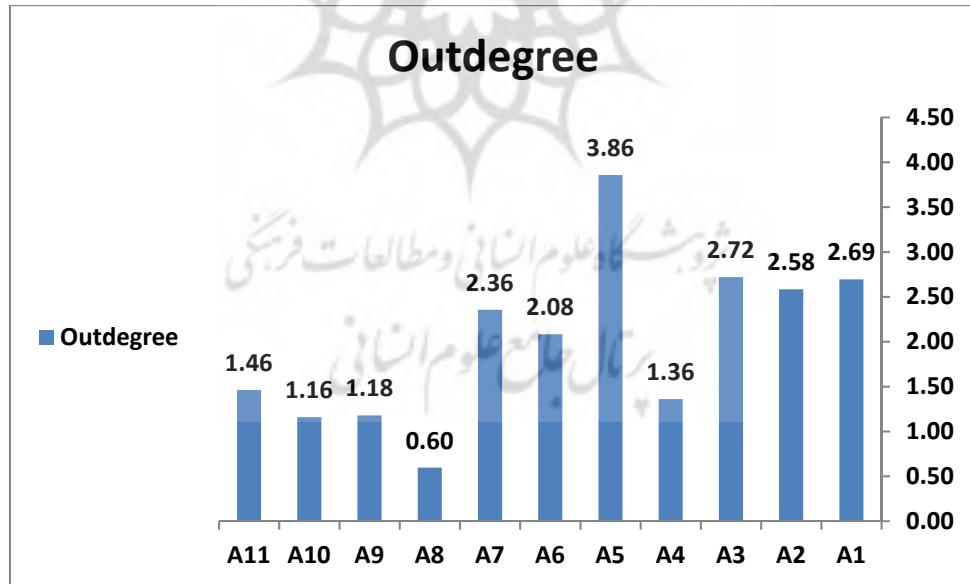
Concepts		Outdegree	Indegree	Centrality
شاپرکی‌های توسعه	A1	2.69	3.44	6.14
شاپرکی‌های نیروی انسانی	A2	2.58	2.58	5.17
نیازمندی‌های سازمان به توسعه	A3	2.72	4.73	7.45
جذب و حفظ نخبگان	A4	1.36	0.61	1.97
برند استارتاپ	A5	3.00	3.00	5.99
ایجاد فرصت مناسب	A6	2.08	2.08	4.17
توسعه مهارت‌های نخبگان	A7	0.00	0.00	0.00
شرایط اقتصادی	A8	0.60	0.60	1.19
رضایتمندی مشتریان	A9	1.18	0.60	1.77
پیشرفت استارتاپ	A10	1.16	0.60	1.75
فرهنگ توسعه	A11	1.46	0.60	2.06

میزان تأثیرپذیری عوامل را نشان می‌دهد در شکل (۴) درجه id مربوط به عوامل، رسم شده است.

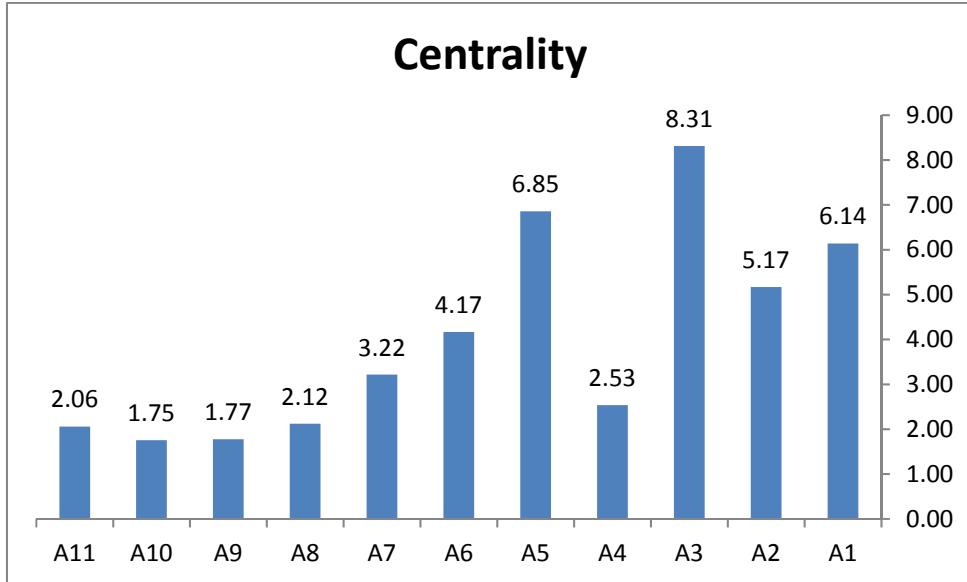
شکل ۴. نمودار میله‌ای مربوط به درجه ID عوامل

نمودار Outdegree نشان دهنده تأثیرات اعمال شده توسط یک مفهوم می‌باشد، به عبارت دیگر میزان تأثیرگذاری عوامل را نشان می‌دهد. هر چه یک عامل درجه od بیشتری داشته باشد، بیانگر تأثیرگذاری بیشتر آن عامل در کل سیستم خواهد بود.

شکل ۵. نمودار میله‌ای مربوط به درجه OD عوامل

درجه مرکزیت (Centrality) در واقع جمع دو عامل قبلی می‌باشد. هر عامل با درجه مرکزیت بالاتر در واقع یا od بالاتر و یا id بالاتری نسبت به دیگر عوامل داشته است و در هر دو حالت این عامل در سیستم یک عامل مهم تلقی می‌شود و باید مورد توجه قرار گیرد.

شکل ۶. نمودار میله‌ای مربوط به درجه مرکزیت عوامل

بحث و نتیجه گیری

با توجه به ماهیت استارتاپ‌ها و تکیه اصلی آن‌ها بر دانش و نوآوری و به منظور تضمین دسترسی به دانش و حفظ دارایی فکری که مهمترین دارایی یک استارتاپ است، مسئله مدیریت دانش از اهمیت بالقوه بالایی در چنین شرکت‌هایی برخوردار است. شرکت‌های استارتاپ باید به طور مؤثر از دانش موجود برای تدوین و اجرای استراتژی‌های توسعه استفاده کنند. در پژوهش حاضر، عوامل مؤثر بر توسعه استارتاپ‌های صنعتی بررسی شده است. مرور ادبیات موضوع، بهره‌گیری از نظر خبرگان و کارشناسان، و نتایج تحلیل آماری نشان داد که اصلی‌ترین عوامل مؤثر بر توسعه استارتاپ‌های صنعتی شامل یازده متغیر بدین شرحند: شایستگی‌های توسعه، شایستگی‌های نیروی انسانی، نیازمندی‌های سازمان به توسعه، جذب و حفظ نخبگان، برنده استارتاپ، ایجاد فرصت مناسب، توسعه مهارت‌های نخبگان، شرایط اقتصادی، رضایتمندی مشتریان، پیشرفت استارتاپ، فرهنگ توسعه، سپس با استفاده از متداول‌وزی نقشه‌های شناختی فازی، چگونگی ارتباط میان این عوامل تبیین گردید. براساس مدل حاصله می‌توان به درک جامعی از چگونگی برهم کش متغیرهای مؤثر بر توسعه استارتاپ‌های صنعتی یافت؛ با این وصف امکان اتخاذ و طراحی استراتژی‌های توسعه استارتاپ‌های صنعتی در سازمان‌ها براساس مدل حاصله تسهیل خواهد گردید چرا که استراتژیست‌های سازمانی تصویر تمام نمایی از تأثیر و تأثیرات عوامل توسعه استارتاپ‌های صنعتی در صنعت پیش چشم خود دارند و می‌توانند تأثیر ایجاد تغییر در هریک از متغیرهای مذکور را تحت یک استراتژی جدید پیش بینی کنند. به هر حال، موضوع استارتاپ‌ها در صنعت، از موضوعاتی است که نیازمند توجه بیشتر محققان و مدیران است، چرا که در ارتباط مستقیم با سرمایه‌ی انسانی به عنوان یکی از اصلی‌ترین منابع مزیت رقابتی این سازمان‌هاست.

نتایج تجزیه و تحلیل نشان داد که اصلی‌ترین عوامل مؤثر بر توسعه استارتاپ‌های صنعتی شامل یازده متغیر عبارتند از: شایستگی‌های توسعه، شایستگی‌های نیروی انسانی، نیازمندی‌های سازمان به توسعه، جذب و حفظ نخبگان، برنده استارتاپ، ایجاد فرصت مناسب، توسعه مهارت‌های نخبگان، شرایط اقتصادی، رضایتمندی مشتریان، پیشرفت استارتاپ، فرهنگ توسعه، سپس با استفاده از متداول‌وزی نقشه‌های شناختی فازی، چگونگی ارتباط میان این عوامل مطابق تبیین

گردید. نتایج این پژوهش با نتایج (Maruti)(Almasi et al, 2021) (Tabatabai Asl, 2023) (Aghazadeh et al, 2023) (Kanishchenko & Kuznetsova,) (Van Opstal et al, 2023)(Mirghaderi et al, 2023) (Sharifabadi, 2019 Feng et al,) (Adhari, 2020) (Chaus, 2020) (Valmohammadi et al, 2020) (Krienbuehl, 2020) (2020 Muhammad Handayani et al,) (Rocha et al, 2019) (Anthony, 2019)(Smith & Guerrero, 2019) (2019 Van Poliakova, 2017) (Kofanov & Zozulov, 2018) (DEHBASTEH et al, 2019) (2019 مطابقت دارد.) (Opstal et al, 2023) نشان دادند که کارآفرینان استارتآپ جوانتر تمایل دارند روی استراتژی‌های حلقه درونی تمرکز کنند، در حالی که کارآفرینان استارتآپ مسن‌تر ترجیح می‌دهند در استراتژی‌های حلقه بیرونی شرکت کنند یا اصلاً استراتژی دایره‌ای نداشته باشند. کارآفرینان زن استارتآپ تمایل کمتری به ترکیب استراتژی‌های دایره‌ای متعدد دارند و بخش‌های بازار کسب و کار و کسب و کار به دولت پیشناز مدل‌های کسب و کار دایره‌ای هستند. استارتآپ‌های دایره‌ای عمدتاً پایداری و دایره‌گرایی را به عنوان یک مزیت نسبی می‌پذیرند و به نظر می‌رسد کارآفرینان استارتآپ با پیشینه مهاجر برای راهاندازی یک تجارت دایره‌ای سودآور خوش‌بین تر هستند. نتایج نشان می‌دهد که چیزی به نام «استارتآپ اقتصاد دایره‌ای» وجود ندارد، بنابراین به سیاست‌گذاران توصیه می‌شود که راه حل‌های متناسبی را برای حمایت از استارتآپ‌هایی که استراتژی‌های دایره‌ای مختلف را اجرا می‌کنند، توسعه دهند. (Tabatabai Asl, 2023) در پژوهشی تحت عنوان خلق نوآوری خدمات و محصولات در شرکت‌های استارت‌آپ به این نتیجه رسیدند که مدل کسب و کار کارآمد قویاً نوآوری محصول پذیرنده را تشویق می‌کند اما قویاً نوآوری محصول آشوبگر را دلسُر می‌کند. بعلاوه تحلیل‌ها نشان می‌دهد که قابلیت تکنولوژیکی مخرب شرکت رابطه مثبت بین مدل کسب و کار جدید و نوآوری محصول مخرب را تقویت می‌کند اما رابطه مثبت کارایی طراحی با نوآوری اختیاری را تضعیف می‌کند. علاوه بر این دریافتند که قابلیت تکنولوژیکی مخرب به شدت شرکت‌های کارآفرینی مبتنی بر بلاک چین را تشویق می‌کند تا از نوآوری مخرب محصول نسبت به نوآوری محصول انتخابی حمایت کنند.

باتوجه به نتایج پژوهش پیشنهادات زیر ارائه می‌شود:

از بیزینس پلنها استفاده کنند تا سود زیادی ببرند. بیزینس پلن توسعه استارت آپها می‌تواند اهداف بسیاری از جمله ترسیم مدل‌های تجاری پیش‌بینی مشکلات و حتی جذب سرمایه گذاران را برآورده کند. داشتن یک برنامه راهنمای خوبی برای کمک به شرکت شما در حفظ مسیر و تمرکز بر اهداف است.

توسعه استارت آپها با تبلیغات مدون و بهینه رابطه مستقیمی دارد مادامی که بتوانید بهترین روش‌های تبلیغاتی را انتخاب کنید می‌توانید به گستردگرتر شدن استارت آپ خود امیدوار باشید تبلیغات بهینه شده به این معنیست که بتوانید با کمترین هزینه بیشترین مخاطب را بدست آورید. امروزه استفاده از ایمیل مارکتینگ بهره بردن از شبکه‌های مجازی و اینفلوئنسرها بازخورد بسیار بیشتری نسبت به بازاریابی سنتی مانند تبلیغات ییلبوردی و تراکتی دارد.

هیچ کسب و کاری وجود ندارد که بدون یک عامل اساسی - یک تیم مستحکم به سود و طول عمر بالا دست یابد. به همین دلیل یکی از مهمترین نکات در توسعه استارت آپ‌ها این است که گروهی قوی از افراد ایجاد کنید؛ تا به رشد استارت آپ شما و هدایت آن به سمت موفقیت کمک کنند. برخی از موارد مهمی که باید در اعضای تیم به دنبال آن

باشید مجموعه مهارت و فادری و اخلاق کاری است. اطمینان حاصل کنید که افراد تیمان وظایف خود را به درستی انجام می‌دهند.

برای بقا در بازار امروزی کسب و کار و توسعه استارت آپها باید سخن تازه‌ای برای گفتن داشته باشد. یعنی برای مشکلات جامعه راه حل‌های جدیدی ارائه کند و یا راه حل‌های پیشین را با روشی تازه ارائه دهد. معمولاً جنبه‌های مختلفی از بازار دست نخورده باقی می‌ماند و تأمین کنندگان یا وجود خارجی ندارند و یا پسیار محدود هستند. یکی از راه‌های توسعه استارت آپ‌ها متمرکز کردن فعالیتهاي بازاریابی روی بخشی کوچک مشخص و به خوبی تعریف شده از بازار. پیدا کردن یک نقطه عطف در قیمت گذاری برای محصولات و خدمات شما ممکن است گاهی گیج کننده باشد. همچنین اگر آن را درست انجام ندهید می‌تواند به کسب و کار شما آسیب زده و جلوی توسعه استارت آپ را بگیرد. برای حل این مشکل درباره قیمت‌های فعلی رقبا در صنعت خود تحقیق کنید تا بفهمید بهترین نرخها بدون از دست دادن مشتریان کدامند.

ارائه خدمات بالاتر از استانداردها در راستای جذب مشتریان جدید است. بهترین روش برای جذب مخاطب حفظ مشتریان قدیمی است وقتی مشتریان ثابت را راضی نگه دارید از تبلیغات دهان به دهان و رایگان آنها بهره مند می‌شوید. برای این منظور باید روش‌های ارائه خدمات استارت آپ خود را چند مرحله بالاتر از رقبا ببرید. اگر رقیب شما محصولاتش را بدون بسته بندی تحويل می‌دهد شما با عرضه بسته بندی شکلی می‌توانید تفاوتی روبه جلو را در ارائه خدمات ایجاد کنید.

Reference

- Abdollahi, A., & Ayoub, A., & Ahmadi Peskohani, M. (2020). Identifying the failure and success factors of information technology startups with a new product development approach. Master's thesis in the field of entrepreneurship management, Shahid Beheshti University, Tehran. (in Persian)
- Ayaz Lo, R., & Charahi, M. (2016). Investigating the role of venture capital funds in the growth of start-ups, the first international conference on new paradigms of business and organizational intelligence management, Tehran, Shahid Beheshti University. (in Persian)
- Adhari, I. Z. (2020). Strategic policies & business models for artificial intelligence-based digital printing startup in Indonesia. Management and entrepreneurship: Trends of Development, 4(14), 78-101. DOI:10.26661/2522-1566/2020-4/14-07.
- Almasi, Sh., & Khosroviani, M. (2021). Presenting a combined data mining model toinvestigate the failure or success of Iranian startups by choosing characteristics and classification, 7th International Web Research Conference, Tehran. <https://civilica.com/doc/1236899>. (in Persian)
- Aghazadeh, H., & Haghghi, M., & Turkestani, M. S., & Zare, M. S. (2023). Examining the process and factors affecting branding of startups in Iran: a multi-case study. DOI: 10.22059/jibm.2020.289327.3649 (in Persian)
- Adhari, I. Z. (2020). Strategic policies & business models for artificial intelligence-based digital printing startup in Indonesia. Management and entrepreneurship: Trends of Development, 4(14), 78-101. DOI:10.26661/2522-1566/2020-4/14-07
- Brooks, G., & Heffner, A., & Henderson, D. (2014). A SWOT analysis of competitive knowledge from social media for a small start-up business. Review of Business Information Systems (RBIS), 18(1), 23-34. DOI:10.19030/rbis.v18i1.8540
- Chaus, M., & Pandey, R. K. (2020). A study on significance of the Blue Ocean Strategy. Mukt Shabd Journal, 9(4), 3684-698. Cohen, B. (2006). Sustainable valley entrepreneurial ecosystems. Business Strategy and the Environment, 15(1), 1-14

- Ligonenko, L., & Borysov, Y., & Hromozdova, L., & Deineha, I., & Leontovych, S., & Kosiak, I., & Marco, Y. (2021). Defining the socio-demographic predictors of priority investment in the context of tasks for the financial subsystem of startup-management. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 1(13), 109. doi: 10.15587/1729-4061.2021.225639.
- Feng, N., & Fu, C., & Wei, F., & Peng, Z., & Zhang, Q., & Zhang, K. H. (2019). The key role of dynamic capabilities in the evolutionary process for a startup to develop into an innovation ecosystem leader: An indepth case study. *Journal of Engineering and Technology Management*, 54, 81-96. DOI: 10.1016/j.jengtecman.2019.11.002
- Gupta, H., & Barua, M. K. (2016). Identifying enablers of technological innovation for Indian MSMEs using best-worst multi criteria decision making method. *Technological Forecasting and Social Change*, 107, 69-79. DOI: 10.1016/j.techfore.2016.03.028.
- Hyun, S., & Lee, H. S. (2022). Positive effects of portfolio financing strategy for startups. *Economic Analysis and Policy*, 74, 623-633.
- Kane, T. J. (2010). The importance of startups in job creation and job destruction. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1646934>.
- Kanishchenko, O., & Kuznetsova, Y. (2020). Startup marketing strategy to attract venture capital at the age of digitalization. *Economics & Education*, 5(1), 23-28. DOI:10.30525/2500-946X/2020-1-3
- Krienbuehl, L. (2020). How Innosuisse is Supporting Entrepreneurs to Launch and Grow their Startup Business. *Chimia*, 74(10), 758-758. DOI:10.2533/chimia.2020.758.
- Konomi, I. (2022). Forms of financing startup enterprises. In IAI Academic Conference Proceedings (p. 35).
- Kofanov, O., & Zozulov, O. (2018). Successful development of startups as a global trend of innovative socio-economic transformations. *International and Multidisciplinary Journal of Social Sciences*, 7(2), 191-217. DOI:10.17583/rimcis.2018.3576.
- Krishna, A., & Agrawal, A., & Choudhary, A. (2016). Predicting the Outcome of Startups: Less Failure, More Success. 2016 IEEE 16th International Conference on Data Mining Workshops (ICDMW),Barcelona, 2016, pp. 798-805. DOI: 10.1109/ICDMW.2016.0118
- Ligonenko, L., & Borysov, Y., & Hromozdova, L., & Deineha, I., & Leontovych, S., & Kosiak, I., & Marco, Y. (2021). Defining the socio-demographic predictors of priority investment in the context of tasks for the financial subsystem of startup-management. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 1(13), 109.15-25. DOI: 10.15587/1729-4061.2021.225639.
- Mazzcuto, M. (2018). Mission-Oriented Research & Innovation in the European Union, European Commission, B- ۱۰۴ Brussels.
- Maruti Sharifabadi, A., & Moftahzadeh, E., & Hosseini, Z. (2019). Identifying and examining the key success factors of start-ups with the approach of analyzing and developing strategic options (Suda), the 4th International Industrial Management Conference, Yazd, <https://civilica.com/doc/937948>. (in Persian)
- Mehdian, Y., & Alikhani, A., & Nikkadam Hojjati, S. (2017). Identification and ranking of factors influencing the success of start-ups, National Conference on New Researches in Management and Accounting, Isfahan, <https://civilica.com/doc/761360>. (in Persian)
- Mehrgan, M., & Sidkalali, N. (2012). Investigating the relationship between the factors affecting the leaving of service of ICT scientists in Iran's mobile communications industry using the methodology of fuzzy cognitive maps. *Public Management Research*, 5(18), 25-44. doi: 10.22111/jmr.2013.999. (in Persian)
- Mirzadeh, Z Al-S., & Keshti Dar, M. (2021), Identifying and prioritizing factors affecting the growth of sports science students' start-ups in the country using network analysis technique, scientific-research resolution of applied researches in sports management. <https://doi.org/10.30473/arsm.2021.7625>. (in Persian)
- Mirghaderi, S. A., & Aboumasoudi, A. S., & Amindoust, A. (2023). Developing an Open Innovation Model in the Startup Ecosystem Industries based on the Attitude of Organizational Resilience and Blue Ocean Strategy. *Computers & Industrial Engineering*, 109301. DOI:10.1016/j.cie.2023.109301
- Muhammad, H., & Handayani, P. W., & Shihab, M. R., & Azzahro, F. (2019). The development of digital marketing strategy for tourism startup: A case study of atourin. In 2019 International

- Conference on Advanced Computer Science and information Systems (ICACSS) (pp. 337-342). IEEE. DOI: 10.1109/ICACSS47736.2019.8979797
- Rocha, C. F., & Mamédio, D. F., & Quandt, C. O. (2019). RETRACTED ARTICLE: Startups and the innovation ecosystem in Industry 4.0. *Technology analysis & strategic management*, 31(12), 1474-1487. <https://doi.org/10.1080/09537325.2019.1628938>
- Rodriguez-Repiso, L. (2005). Indicators of success for IT projects. Case Study. MSc Systems Engineering with IT Applications. Cardiff University.
- Satar, M. S., & John, S. (2019). The critical success factors of social entrepreneurship in India: an empirical study. *International Journal of Entrepreneurship and Small Business*, 37(3), 309-341. DOI:10.1504/IJESB.2019.101103
- Sedláček, P., & Sterk, V. (2017). The growth potential of startups over the business cycle. *American Economic Review*, 107(10). 3210-3183. DOI: 10.1257/aer.20141280.
- Smith, L. R., & Guerrero, L. (2019). ANYLINE: A GROWING SMALL BUSINESS IN AUSTRIA. *Small Business Institute Journal*, 15(1), 1-17.
- Sultana, I., & Ahmed, I., & Azeem, A. (2015) An integrated approach for multiple criteria supplier selection combining Fuzzy Delphi, Fuzzy AHP and Fuzzy TOPSIS. *J Intell Fuzzy Syst.* 29(4). 1273-1287. DOI:10.3233/IFS-141216
- Sunonda, K. (2017). "How to Start and Manage Startup Companies in India a Case Study Approach", Volume ०, Issue ४ | ISSN: ९९३९-२३२१
- Tabatabai Asl, S.M. (2023). Creating innovation of services and products in startup companies. *Brandafrin Monthly*, Volume: 4, Number: 39. <https://civilica.com/doc/1670471..> (in Persian)
- Van Opstal, W., & Borms, L. (2023). Startups and circular economy strategies: Profile differences, barriers and enablers. *Journal of Cleaner Production*, 396, 136510. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2023.136510>
- Valmohammadi, C., & Amidi, M. (2020). Modeling influence of change readiness on knowledge acquisition process: A case study. *Cognitive Systems Research*, 61, 14-31. DOI:10.1016/j.cogsys.2020.01.001
- Zorzetti, M., & Signoretti, I., & Salerno, L., & Marczak, S., & Bastos, R. (2022). Improving agile software development using user-centered design and lean startup. *Information and Software Technology*, 141, 106718. <https://doi.org/10.1016/j.infsof.2021.106718>.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی